

۵ خرداد ماه ۱۳۷۲ هجری شمسی
۴ ذیحجه الحرام ۱۴۱۳ هجری قمری

بتقایی

جلسه یکصد و پانزدهم
(۱۱۵)

مشروح مذاکرات مجلس شورای اسلامی

دوره چهارم - اجلاس اول

۱۳۷۱ - ۱۳۷۲

صورت مشروح مذاکرات جلسه علنی چهارشنبه پنجم خرداد ماه ۱۳۷۲

فهرست مندرجات :

- ۱ - اعلام رسمیت و دستور جلسه.
- ۲ - تلاوت آیاتی از کلام الله مجید.
- ۳ - بیانات قبل از دستور آقایان : حسن قشقاوی - سید رضا نوروززاده و محمد علی مقینیان.
- ۴ - بیانات آقای دکتر روحانی به مناسبت پایان اجلاس اول از دوره چهارم مجلس شورای اسلامی.
- ۵ - بیانات آقای دکتر روحانی به مناسبت عملیات قهرمانانه خلبانان
- نیروی هوایی جمهوری اسلامی ایران در خاک کشور عراق علیه مزدوران منافق.
- ۶ - تذکرات نمایندگان مردم در مجلس شورای اسلامی به مسئولان اجرائی کشور توسط آقای دکتر روحانی نایب رئیس محترم مجلس.
- ۷ - تصویب کلیات طرح قانونی تعیین تکلیف زمین شرکت تعاونی نمایندگان و کارکنان مجلس شورای ملی منحل.
- ۸ - بحث درباره لایحه چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری، صنعتی جمهوری اسلامی ایران.
- ۹ - اعلام وصول یک فقره طرح قانونی.
- ۱۰ - اعلام ختم جلسه و تاریخ تشکیل جلسه آینده.

جلسه ساعت هشت و بیست و پنج دقیقه به ریاست آقای دکتر حسن روحانی «نایب رئیس» رسمیت یافت

- ۱ - اعلام رسمیت و دستور جلسه
- نایب رئیس - بسم الله الرحمن الرحيم
با حضور ۱۸۸ نفر جلسه رسمی است، دستور جلسه را قرائت بفرمائید.
منشی (با هنر) - بسم الله الرحمن الرحيم
دستور جلسه یکصد و پانزدهم روز چهارشنبه پنجم خرداد ماه ۱۳۷۲ مطابق با چهارم ذی الحجه ۱۴۱۳ :
- ۱ - گزارش شور اول کمیسیون امور قضائی و حقوقی در خصوص طرح قانونی تعیین تکلیف زمین شرکت تعاونی نمایندگان و کارکنان مجلس شورای ملی منحل.
- ۲ - گزارش شور دوم کمیسیون خاص در خصوص لایحه چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری صنعتی جمهوری اسلامی ایران.
- ۳ - گزارش کمیسیون برنامه و بودجه در خصوص طرح اصلاح جزء یک بند «الف» تبصره (۴) قانون بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور.
- ۴ - گزارش شور دوم کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در خصوص لایحه لغو لایحه قانونی ضبط اسکناسهای وارده به کشور.
- ۵ - گزارش شور دوم کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در خصوص لایحه قانونی لغو محدودیتهای مربوط به واگذاری اتومبیلهای سیاسی و کنسولی مقیم ایران قبل از گذشت ده سال.
- ۶ - گزارش شور دوم کمیسیون دیوان محاسبات در خصوص طرح آئین نامه مالی، محاسباتی و معاسلاتی دیوان محاسبات کشور.
- ۷ - گزارش شور دوم کمیسیون امور قضائی و حقوقی در خصوص لایحه
- الحاق یک تبصره به ماده واحده قانون استفاده از نظر افسران راهنمایی در تصادفات وسائط نقلیه.
- ۲ - تلاوت آیاتی از کلام الله مجید
- نایب رئیس - تلاوت کلام الله مجید.
(آیات زیر از سورة البروج توسط قاری آقای کریم منصوری تلاوت شد).
اعوذ بالله من الشیطان الرجیم - بسم الله الرحمن الرحيم
ان الذین فتنوا المؤمنین والمؤمنات ثم لم يتوبوا فلهم عذاب جهنم ولهم عذاب الحریق * ان الذین امنوا و عملوا الصالحات لهم جنات تجری من تحتها الانهار ذلک الفوز الکبیر * ان بطش ربک لشدید * انه هو یدئ و یعد * و هو الغفور الودود * ذوالعرش المجید * فعال لما یرید * هل اتیک حدیث الجنود * فرعون و ثمود * بل الذین کفروا فی تکذیب * والله من ورائهم محیط * بل هو قرآن مجید * فی لوح محفوظ *
(صدیق الله العلی العظیم - حضار صلوات فرستادند)
نایب رئیس - احسنت.
- ۳ - بیانات قبل از دستور آقایان : حسن قشقاوی - سید رضا نوروززاده و محمد علی مقینیان
- نایب رئیس - ناطقین را دعوت بفرمائید.
منشی (سبحانی نیا) - بسم الله الرحمن الرحيم
ناطقین قبل از دستور امروز عبارتند از آقایان :
حسن قشقاوی از حوزه انتخابیه شهریار، رباط کریم و شهر قدس.

سید رضا نوروززاده از حوزه انتخابیه اسفراین.

محمد علی مقنن از حوزه انتخابیه بیجار.

جناب آقای قشقاوی نماینده محترم شهریار، رباط کریم و شهر قدس تشریف بیاورید.

حسن قشقاوی - بسم الله الرحمن الرحيم

بار دیگر مردم انقلابی و همیشه در صحنه ما در آستانه یک آزمون بزرگ الهی که تحقق عمل به وصیت حضرت امام راحل و انجام فراسین مقام معظم رهبری است قرار گرفتند و آن حضور یکپارچه و پرشکوه در صحنه انتخابات ریاست جمهوری است.

مطمئنأ مردم وفادار ما با حضور یکپارچه در این صحنه پرشکوه ملی و دینی بار دیگر مراتب وفاداری و حمایت خود را از برنامه های موفق دولت پرتلاش و با کفایت اعلام خواهند نمود و اسباب یأس و ناامیدی دشمنان ما را فراهم خواهند نمود.

انتظار طبیعی مردم در پاسخ به این وفاداری این است که مجلس و دولت در فضائی آکنده از اخلاص و یگانگی و دلسوزی به تشکیل کابینه ای قوی و کارآمد بپردازند بگونه ای که در چهارچوب استراتژی رشد و توسعه به تکمیل حلقه بازسازی و تعدیل اقتصادی نظام ما کمر همت ببندند.

مردم آگاه و با فرهنگ ما بخوبی رشد و تعالی را در بخشهای اقتصاد کلان در سرمایه گذاری های اساسی و در اقدامات زیربنائی دولت موفق بوضوح شاهد هستند. انتظار مردم این است که این هماهنگی رشد و توسعه در بخش اقتصاد کلان همسو و هم آوا با بخش اقتصاد خرد که به تعبیر خودمانی خودم با توجه به اقتصاد آتیشخانه ها و یا اقتصاد کدبانوها باشد. آن اقتصاد مبتلا به جامعه ماست که ارتباط مستقیم با میزان درآمدهای فردی و توازن بین درآمدها و هزینه ها خواهد داشت. در بخش کشاورزی معتقدم گرچه مال دولت خوری اسر سدوحی نیست و قطع تدریجی سوسید باید از برنامه های موفق باشد که به تدریج عملی گردد الا در بخش کشاورزی که در همه جای جهان بخش کشاورزی بخش سوسیدی است و دولت قبل از آنکه یک اقتصاد کشاورزی پویا و فعال و درآمدزائی داشته باشد باید سوسید به این بخش بدهد.

با تقلیل و ارزان کردن نهاده های کشاورزی تضمین خرید محصولات سعی و تلاش نماید که این بخش که محور رشد و توسعه باید باشد در جامعه ما تقویت گردد. مایلم در جمع همکاران عزیز به اطلاعاتن برسانم که اینجانب در معیت برادر ارجمندمان جناب آقای دکتر رجائی خراسانی و با سرپرستی خواهر گرامی سرکار خانم بهروزی در هفته گذشته در سمپوزیوم بین المجالس حقوق بشر در بوداپست شرکت داشتیم، فرصت خوبی بود تا در این سمپوزیوم به تشریح مواضع و دیدگاههای اسلامی خود در زمینه حقوق بشر بپردازیم ما در آنجا گفتیم که توجه به حقوق بشر در چهارچوب تحمیل ارزشهای ناسازگار امکان پذیر نخواهد بود. ارتقاء کیفی حقوق بشر و توجه به آزادیهای اساسی مردم در چارچوب همکاری و اجماع بین المللی محقق خواهد شد ما در آنجا گفتیم که اسر نظارت و بازرسی نسبت به مسائل حقوق بشر نمیتواند محدود به کشور خاص یا گروه خاصی از کشورها باشد، همه کشورها در این اسر ذی دخل هستند و مایلند که در اسر نظارت مشارکت داشته باشند. حقوق بشر هماهنگی کامل با حق توسعه دارد، حق توسعه حق طبیعی ملت های جهان سوم است که در شرایط شکاف روزافزون بین کشورهای شمال و جنوب و بین کشورهای فقیر و غنی باید مورد توجه جامعه جهانی و پارلمانهای جهان قرار بگیرد. حمایت از حقوق بشر و ادعای حمایت از حقوق بشر در چارچوب ادعای واقعی و حمایت واقعی از حقوق اقلیتها امکان پذیر است. ما نتوانستیم نگرانی خود را از وضعیت حقوق بشر در غرب در آنجا پنهان کنیم. ما بالصراحه گفتیم در حالی که اقلیت های مذهبی رسمی تعداد کمتری در جامعه ما دارند نمایندگان متساوی الحقوق در پارلمان جمهوری اسلامی ایران دارند آیا ممکن است روزی در غرب ما شاهد باشیم که اولین اقلیت عظیم آنجا که جمعیتی بیش از سی میلیون مسلمان در اروپا باشند دارای نمایندگان متساوی الحقوق در پارلمانهای اروپا باشند؟

فرصت خوبی بود برای تبیین مواضع و دیدگاههای ما. در بخش نهائی عرایض مطالبی را در خصوص حوزه انتخابیه ام به استحضار می رسانم.

جای بسیار خوشبختی بوده که بحمد الله در نتیجه پیگیریها و تلاشهای وافر ما شاهد افتتاح بیمارستان هفتاد تخته خوابی شهریار بودیم که مجموع عملیات

بیمارستان تا راه اندازی آن حداکثر در هفت ماه بیشتر به طول نینجامید. شبیه همین بیمارستان در رباط کریم در دست اقدام است و بیمارستان ۹۴ تخته خوابی در شهرک اندیشه و بیمارستان سیصد تخته خوابی دیگر و بیمارستان دیگری در شهر قدس و چندین مراکز بهداشتی و درمانی که ان شاء الله تعالی با بهره وری از این گونه بیمارستانها و مراکز بهداشتی بخش معظمی از مشکلات مردم حل خواهد شد ولی همچنان پدیده ناهنجار مهاجرت بعنوان زخم دیرینه ای بر پیکر منطقه ما وجود دارد، شهرکهای قارچ گونه ۲۲ شهرک شهرکی نظیر اکبرآباد با ۱۳۰ هزار جمعیت، سلطان آباد با ۸۰ هزار جمعیت، سرآسیاب با ۵۰ هزار جمعیت بردآباد با چهل هزار جمعیت و شهرکهای دیگری که بعضی از این شهرکها همچنان از وجود مدارس چند شیفت از فقدان آب کافی، برق کافی و اماکن تفریحی و تفریحات سالم رنج می برند متأسفانه همچنان شاهد از بین رفتن زمینهای کشاورزی و تبدیل آن به شهرکها هستیم. مع الاسف شورای عالی شهرسازی هر بار بی توجه به تذکرات مؤکد مقامات محلی در فضای تهران به تصویب وجود شهرکهای جدید در مناطق بی آب و برق در منطقه بی مدرسه و بی دانشگاه شهریار و شهر قدس و رباط کریم توجه می کنند و تصویب می کنند. این در حالی است که بنده بالاخره با هر مقام محترم اجرائی صحبت می کنم مثلاً وقتی که میگوید آب اکبرآباد چه خواهد شد آن برادر محترم مسؤول می گوید من هیچ حرفی برای گفتن ندارم ولی در شورای عالی شهرسازی بلافاصله تصویب می کنند وجود شهرکهای ۲۰ هزار نفری جدید، ۸۰ هزار نفری جدید که متأسفانه همه ما و مسؤولین محلی همچنان گریبانگیری ما شده و آنچه تلاش می شود برای ساخت مدارس جدید، اماکن جدید، ولی بقدری هجوم جمعیت و سرریز جمعیت از تهران به منطقه ما به خاطر خوش آب و هوایی و برد تهران نزدیک است که متأسفانه اقدامات اجرائی فراوان و تلاشهای پیگیر در این خصوص جلوه روشنی برای مردم ما نخواهد داشت. به هر تقدیر امید ما این است که ان شاء الله در برنامه پنج ساله دوم نسبت به این گونه مسائل از جمله فرهنگ دقیق اجرائی در کشور ما فکر اساسی صورت بگیرد، فرهنگ کار، فرهنگ پرکاری، فرهنگ نیکوکاری، فرهنگ استادارد، فرهنگ قانونمندی، فرهنگ ارزیابی و نظارت مستمر و پیگیریهای اساسی نسبت به اقدامات اجرائی که در منطقه ما صورت می گیرد و همچنین در مجموع کشور ما بعنوان ام القرای جهان اسلام و گل سرسبد کشورهای اسلامی که ان شاء الله با همکاری مجلس و دولت اسیدواریم که در بخش بعدی کار اجرائی بعد از انتخابات ریاست جمهوری صورت عمل به خود بگیرد. والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته.

نایب رئیس - متشکر.

منشی - جناب آقای نوروززاده نماینده محترم اسفراین بفرمائید.

سید رضانوروززاده - بسم الله الرحمن الرحيم

با درود به ارواح پاک و مطهر شهدای اسلام، روح پرفتوح امام راحل (رضوان الله تعالی علیه) و آرزوی توفیق روزافزون برای مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه ای (نمایندگان صلوات فرستادند).

خرداد در تاریخ ملت ایران از اهمیت ویژه ای برخوردار است زیرا ملت ایران شاهد خاطرات تلخ و شیرین فراوانی در این ماه است: روز فتح خرمشهر، روز جهانی برائت از مشرکین، سالگرد افتتاح مجلس شورای اسلامی، سالگرد رحلت جانگداز بنیان گذار جمهوری اسلامی ایران، انتخاب شایسته مقام معظم رهبری که اساسش در وصفش فرمود، شما را چون برادری که آشنا به مسائل فقهی و متعهد به آن هستید و از مبانی فقهی مربوط به ولایت مطلقه فقیه جانبداری می کنید می دانم به امامت مسلمین جهان و در نهایت، خرداد ماه تعیین سرنوشت سیاسی ملت ایران است، لذا لازم می دانم مطالب خویش را در دو محور خلاصه نمایم. نخست از ملت قهرمان و ستم دیده ایران می خواهم که در این ماه در تعیین سرنوشت سیاسی خویش فعالانه نقش داشته با حضور گسترده در پای صندوقهای رأی به ریاست جمهور مورد علاقه خویش رأی دهید. البته انتخابات آزاد است و حق انتخاب با مردم، آنچه مهم است، داشتن معیار در انتخاب است. ما در شرایط حساسی از نظر زمان به سر می بریم امروز دنیای استکبار درصدد درهم شکستن اراده ملت مسلمان جهان و تسلط کامل بر مسلمین در صورت توان حذف کامل مسلمانان حتی به قیمت قتل عام گسترده نظیر آنچه در بوسنی و هرزگوین رخ می دهد می باشد لذا ما نیز از شیظنتهای استکبار و عوامل آنها بی بهره نیستیم و در حال طی فراز و نشیبهای زیادی می باشیم

امروز ملت ایران باید به کسی رأی بدهد که بتواند کشتی طوفان زده این کشور را به سلامت به ساحل مقصود برساند. ریاست جمهور باید کسی باشد که بتواند در شرایط بحران قادر به تصمیم گیری بوده از جرأت و شجاعت خاصی برخوردار باشد قابل اعتماد باشد، مدیر و مدیر و دارای سوابق مبارزاتی و از همه مهمتر مورد تأیید رهبر فقید انقلاب و رهبر معظم انقلاب باشد، بعقیده شما چه کسی بهتر از حضرت آیت الله هاشمی رفسنجانی لیاقت و شایستگی این مسئولیت خطیر را دارد، لذا تقاضای اینجانب بعنوان یک برادر کوچک که در جریان کار و تلاش هستم این است که با عزمی راسخ پای صندوقهای رأی حاضر و بارأی قاطع به یار دیرین امام و ناجی فعلی ملت ایران، حضرت آیت الله هاشمی رفسنجانی رأی بدهید و با کثرت آراء خود دشت محکمی بر دهان یاوه گویان و دشمنان انقلاب اسلامی بزنید. ان شاء الله.

در قسمت دوم نظریه اینکه در آستانه پنجم ساله دوم قرار داریم لازم می دانم مطالبی را به عرض همکاران ارجمند و ملت خوب و صبور برسانم، همکاران عزیز! اصولاً میزان تولید یک جامعه متداول ترین شاخص و سنجش قدرت و بنیه اقتصادی آن جامعه است، چه تولید بیشتر امکان بهبود زندگی مردم، بهره مندی از شرایط مادی و فرهنگی و اجتماعی بهتر و امکانات زیربنائی و دفاعی بیشتر و مؤثر تر را فراهم می کند. تولید بیشتر امکان سرمایه گذاری و ظرفیت سازی برای تولید گاز هم بیشتر در آینده و در نتیجه زندگی مادی و اجتماعی بهتر برای نسل آینده را امکان پذیر می سازد امروز بطور متوسط فقر و غنای مردم کشورهای مختلف بستگی نزدیکی به توان تولید سرانه نظامهای اقتصادی آنها دارد. نظریه اهمیت این متغیر اساسی معمولاً سنجش سرد و بنیه تولیدی نظامهای اقتصادی برای ارائه توان اقتصادی آن نظام بکار می رود. پس تولید ناخالص ملی متداول ترین شاخص سنجش بنیه اقتصادی یک ملت و یک جامعه است و زمانی رشد خواهد کرد که تکنولوژی مناسب در جامعه وجود داشته باشد.

تکنولوژی دارای چهار جزء است که مکمل یکدیگرند ماشین آلات و ابزار تولید، مهارتها و تجربیات تولید اطلاعات و دانش فنی تولید، سازماندهی و مدیریت تولید لذا با نگرشی گذرا به بعضی از بندها و خط مشی های برنامه اول مانند گسترش تحقیقات و افزایش توان تکنولوژی، دانش فنی، اطلاعات، مهارتها و کارآیی و سازماندهی و بخش طراحی و مهندسی، اصلاح ساختار تولید صنعتی از طریق افزایش مستمر سهم کالاهای سرمایه ای و اتکاء بیشتر تولید صنعتی به منابع داخلی، تکمیل طرحهای نیمه تمام و اولویت دار عمدتاً واسطه ای پایه و هدایت سرمایه گذاری های جدید به ایجاد صنایع سرمایه ای مولد و موجد و اجزاء اصلی و پر مصرف ماشین آلات سرمایه ای و سایر بندهائی که ان شاء الله عزیزان مطالعه داشته و خواهند داشت، ملاحظه خواهید فرمود که قانونگذار در برنامه پنجم ساله اول خطوط کلی در جهت رسیدن به اهداف برنامه را دیده است، لذا منطقی به نظر می رسد برنامه پنجم ساله دوم ارائه و مکمل برنامه پنجم ساله اول باشد، اینجاست که وظیفه سنگین ما بعنوان نمایندگان ملت آشکار می شود.

تولید ناخالص ملی در یک کشور محقق نخواهد شد مگر اینکه بستر سازی بشود، زمینه تولید مساعد شود حلقه های مفقوده مشخص گردد، استراتژی مشخصی بر جامعه حاکم باشد، بخصوص اکنون بایکسان سازی نرخ ارز و آشکار شدن عوارض و فواید آن باید بازی می توان به برنامه ریزی پرداخت، انتظار ملت ایران از همه ما تصویب برنامه ای است که پاسخگوی نیازهای منطقی کشور باشد ما باید ضمن تشویق بخش خصوصی به سرمایه گذاری و رفع موانع و تنگناهای آنها به تصویب قوانین مناسب و وضع تعرفه های گمرکی بعنوان یک ابزار کنترل در جهت امکان رقابت تولیدات داخلی و خارجی بپردازیم باید هیچگاه از سرمایه گذاری های زیربنائی مملکت غافل نباشیم.

متأسفانه جهت گیری مجلس در بهادادن به طرحهای عمرانی مهم در بودجه سال ۷۲ واقع گرا نبود، شاید این مسأله از القاء نظرات بعضی از کارشناسان محترم دولت در کمیسیونهای تخصصی بخصوص در کمیسیون برنامه و بودجه ناشی می شد.

من بعنوان مثال عرض می کنم دوستان و سروران نماینده اگرما ادعا داریم که باید از نظر تولیدات کشاورزی و سایر تولیدات خود کفا باشیم باید چهار جزء تکنولوژی تولید، سخت افزار، نرم افزار و اطلاعات و سازماندهی مدیریت را داشته باشیم یعنی باید در برنامه پنجم ساله دوم به آموزش و پرورش مراکز آموزش عالی و آموزش فنی و حرفه ای برای تربیت نیروهای متخصص در جهت

تقویت بخش نرم افزاری حداکثر بها را داد. در بخش سخت افزار حلقه های مفقوده صنعت را باید شناسائی کرد و در تکمیل و یا احداث جدید آنها جهت گیری مناسب را نمود. حال اگر در برنامه پنجم ساله دوم جهت گیری مناسب صورت نگیرد، مشکلاتی که دامنگیر ملت ماست روز بروز بیشتر خواهد شد. بعنوان مثال در بخش کشاورزی باید امکانات مورد نیاز بخش کشاورزی از قبیل کاشت، داشت و برداشت محصولات را فراهم نمود.

اگر امروز بحث سوبسید کود شیمیائی و سم است مگر ما در بخش پتروشیمی دارای مزیت نیستیم؟ چرا نباید در ردیفهای طرحهای ملی اعتبار مناسب در جهت هرچه سریعتر به تولید رسیدن آنها در بودجه سال ۷۲ منظور می شد؟ سروران گرامی دادن سوبسید در مقطع فعلی خوب است اما راهی است که اگر در آن وارد شویم انتها ندارد اگر از سرمایه گذاری در امور زیربنائی غافل شویم قطعاً با بحرانهای بدتری مواجه خواهیم بود.

در بخش دیگری از حلقه های مفقوده صنعت یا عبارت دیگر سخت افزار مملکت فولادهای صنعتی یا مقاطع فلزی مورد نیاز صنعتکاران است که خوشبختانه در این کشور در زمینه فولادهای خام سرمایه گذاری صورت گرفته است ولی تبدیل آن به فولادهای مخصوص و فولادهای صنعتی از روند خوبی برخوردار نیست. عنایت کنید عزیزان عمده کارخانجات صنعتی را که شما می بینید اگر در یک طرف ملاحظه کنید فولاد خام را از طرف دیگر برای آن کارخانجات به تولیدشان ادامه بدهند، باید فولادهای صنعتی و مخصوص را داشته باشیم و این یکی از حلقه های مفقوده اصلی نظام صنعتی ماست که باید توجه خاصی به آن در برنامه پنجم ساله دوم بشود.

بعنوان مثال مطلب دیگری را در بخش کشاورزی می شود آورد. ما سالانه حدود ۷۰۰ هزار تن شکر در کارخانجات قند تولید می کنیم، اگر به برداشت محصول چغندر قند در کشور دقت کنیم ملاحظه می کنید که راندمان برداشت در هر هکتار ۳ تن است یعنی اگر ما راندمان را به هفتاد تن در هکتار برسانیم خود بخود تولید ۷۰۰ هزار تن شکر ما می شود. ۱/۴۰ هزار تن یعنی قطع کامل وابستگی ما از خارج، ما شکر را تنی ۴۰۰ دلار از خارج می خریم. سؤالی که ما نمایندگان باید از خودمان بپرسیم این است چرا ما نمی توانیم راندمان در هکتارمان را به ۷۰ تن و به بالاتر برسانیم؟

اگرما در هر متر مربع زمین ۹۰ عدد چغندر بکاریم، می شود ۹۰ تن در هکتار نه تنها وارد کننده شکر نخواهیم بود بلکه صادر کننده خواهیم بود با همین سطح زیر کشت دلیلش این است که ما دنباله روهای تراکتور را نداریم چرا؟ برای اینکه دنباله روهای تراکتور نیاز به مقاطع فلزی مورد نیاز ساخت خودش را دارد و ما این مقاطع را باید از خارج بیاوریم. از طرف دیگر چون تولید انبوه نداریم وارد کردن مقاطع فلزی بصورت کم باعث خواهد شد که قیمت تمام شده آن دنباله رو تراکتور بالا برود و برای کشاورز ما نصفه که این دنباله روه را بخرد در واقع به کشت سنتی مشغول می شود، کود و بذر و آب و سم را مصرف می کند اما محصول بر نمی دارد. در خاتمه لازم می دانم از وزرای صنعتی بخصوص وزیر محترم صنایع سنگین در تحقق خواسته های فوق بخصوص تقویت بخش نرم افزاری و تشکیل واحدهای طراحی مهندسی که ضمن تقویت توانائیهای انسانی، عامل اصلی مشارکت مردم در تولید است، تشکر شود و ضمن آرزوی توفیق همه وزرا و دست اندر کاران کارهای اجرائی، از برادر ارجمند جناب آقای مهندس سعیدی کیا بخاطر تلاششان در امر تقویت بخش حمل و نقل کشور بخصوص راه آهن وجاده های مواصلاتی و حضور فعالشان در ۸ سال دفاع مقدس تشکر شود. از وزیر محترم کشور حجت الاسلام والمسلمین حاج آقا نوری که بفرموده مقام معظم رهبری روحانی فاضل، عالم، عاقل و متصف به صفات پسندیده است بخاطر ایجاد هماهنگی در مدیریت استانها و اهتمامی که در امر بازسازی مناطق آسیب دیده در زلزله و جنگ تحمیلی در مناطق شمال و جنوب کشور داشته تشکر می کنم. والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته.

نایب رئیس - متشکر.

منشی - آقای مقنیان نماینده محترم بیجار بفرمائید.

محمد علی مقنیان - سلام علیکم، بسم الله الرحمن الرحیم.

مردم آزاده ما با اراده قاطع خود که از ایمان آنان به اسلام ناشی میشود مبارزات را تا پیروزی ادامه داده و با فداکاری بی نظیر از آن حراست نموده اند

موضوع به سمع و نظر ریاست محترم مجلس و نمایندگان عزیز و ملت شریف علی‌الخصوص کارگران زحمتکش برسانم.

بنده همانگونه که در بالا ذکر کردم طی ارسال نامه‌ای به کمیسیون محترم صنایع مجلس شورای اسلامی تقاضای دعوت از وزیر محترم صنایع جهت توضیح در ارتباط با بعضی از مسائل مطرح شده در نامه که بعداً عزیزان متن آنرا مطالعه خواهند فرمود کردم. که پس از ارسال نامه به وزارتخانه مربوطه و مطلع شدن گردانندگان گروه صنعتی ملی آذرین و الوند از متن آن، برای شانه خالی کردن از ارائه پاسخ و جلوگیری از افشاء تخلفات احتمالی، اقدام به تشکیل جلسه‌ای با شرکت عده معدودی مغرض و ضد کارگر که تعداد آنان از ۹ نفر بیشتر نمی‌باشد در داخل گروه می‌نماید.

البته ناگفته نماند افراد یادشده به اصطلاح نماینده کارگران زحمتکش نامیده شده‌اند که این امر بیشتر شبیه به مثال «شریک دزد و همراه قافله» می‌ماند. تا بلکه تصمیم برای گل‌آلود کردن آب جهت گرفتن ماهی بگیرند و سرآخر پس از تشکیل اولین جلسه و یا جلسات متعدد به این نتیجه می‌رسند که فوراً از بعضی از روزنامه‌ها دعوت بعمل آورند تا با انجام مصاحبه‌ای با روزنامه و چاپ و پخش آن کارگران زحمتکش را تحریک و ضمن ایجاد جو نامناسب بین کارگران گروه با سوء استفاده از ترفندهای به کار گرفته آفانده‌ای دامن به یک سری جریاناتی بزنند و قضیه را به سیاسی تبدیل کنند و عده‌ای را قربانی منافع خود ساخته و سؤال کننده را که بنده می‌باشم متهم به شایعه پراکنی و مجبور به پس گرفتن سؤال نموده و عده‌ای بی‌گناه را نیز بنام تحریک شده یا همدست گرفتار نمایند که برای نمونه از عزیزان دعوت می‌کنم که صفحه ۲ روزنامه همشهری مورخ ۷۲/۲/۲۸ و صفحه اول و چهارم روزنامه ابرار مورخ ۷۲/۳/۳ را مطالعه نمایند تا بیشتر با قضیه آشنا گردند. آقایان در روزنامه ابرار و قیاحانه ضمن هتک حرمت آشکار به اینجانب، اقدام به نشر اکاذیب بسیار زننده‌ای نموده‌اند که قابل پیگیری است و بنده از همین‌جا از مسئولین محترم قضائی و انتظامی کشور جداً می‌خواهم تا برای حفظ حرمت شئون نمایندگان و حفظ حرمت مجلس و حفظ حرمت اشخاصی که احتمالاً در آینده اینگونه مورد تهاجم عده‌ای از خدایان خبر و مغرض و نادان که در دفاع از حق قرار خواهند گرفت برخورد قانونی و فوری نموده و نتیجه را بزودی اعلام نمایند. شایان ذکر است که مسئولین روزنامه ابرار نیز که دست کمی از آنان ندارند باید پاسخگوی اعمال ننگین خود باشند.

حال با توجه به عرایض ذکر شده در بالا اعلام می‌دارم که به عنوان نماینده مردم و به عنوان عضوی از کارگران زحمتکش جامعه که قبل از سنگر نمایندگی افتخار کارگرو بودن در سنگر کارگری را داشته‌ام و حال نیز خود را کارگری بیش نمی‌دانم امروز در دفاع از حقوق کارگران عزیز و زحمتکش و همچنین خدمت به کارگران عزیز از هیچگونه تلاش فروگذار نخواهم بود. من از کارگرانی که دیروز در لبیک به ندای رهبر راحلمان حضرت امام خمینی رحمه‌الله علیه (حضر صلوات فرستادند) در جبهه‌های توحید حماسه می‌آفریدند و کارگرانی که در تمامی صحنه‌های انقلاب اسلامی از ۱۵ خرداد ۴۲ تا کنون در کنار افشار زحمتکش و عزیز جامعه اسلامی سردانه و باقامتی راست حضور فعال داشته‌اند و کارگرانی که امروز در جبهه تولید با دستان پینه بسته خود همان دستی که پیامبر اسلام آن را بوسه زد چرخهای عظیم اقتصادی کشور را به گردش درآورده‌اند سخن می‌گویم و ضمن احترام شدید به کلیه شوراهای اسلامی کار و نمایندگان واقعی کارگران و مسئولین صدیق و گردانندگان خانه کارگر در سراسر کشور (نایب رئیس - وقتان تمام است) و تنفر و انزجار خود را از هرگونه ضد کارگری و آنانی که بنام نماینده کارگر در هر سمت و شغلی که هستند برای حفظ منافع شخصی خود را در لباس دوستی با کارگران با آنان دشمنی می‌نمایند و برای جلوگیری از فاش شدن تخلفات پشت پرده عده‌ای سودجو و فرصت طلب با حمایت کورکورانه خود از آنان باعث از بین رفتن حق کارگران می‌گردند و یا هر وقت خود را در معرض پاسخگویی می‌بینند در سایه کارگر با استفاده از ترفندهای شان پنهان میشوند اعلام می‌دارم.

عزیزان و نمایندگان محترم! عده‌ای معدود به نام نماینده کارگر در گروه صنعتی ملی در قالب دوستی با کارگران عزیز، دشمنی با آنان می‌نمایند و برای جلوگیری از فاش شدن تخلفات پشت پرده خود و همدستانشان برای بقاء در پست‌های بدست آمده از طریق نمایندگی کارگران جهت چپاول و غارت بیت‌المال و ترست گرفتن برای ولینعمتان خود یعنی همان کارگران دست به هرترفندی زده‌

و از این پس نیز رمز موفقیت نظام اسلامی در تداوم اتکاء به مردم است. در کشور ما، مجلس شورای اسلامی مظهر اراده مردم است و رئیس جمهور منتخب مردم و مدیران و مسئولین کشور آحادی از مردین و مردم دارای حق رأی و بیان و تصمیم در کلیه امور سیاسی، اقتصادی و اجتماعی‌اند و این از برکات بزرگ اسلام است که در هیچیک از سیستمهای حکومتی عالم نمی‌توان نظیر آنرا یافت. افتخار نظام اسلامی آن است که مردم میان خود و مسئولان فاصله‌ای رامشاهده نمی‌کنند. همکاری و پیوند عاطفی و عقیدتی مردم با مسئولان کشور یکی از مظاهر اساسی حکومت مردمی ماست که تاکنون گره‌گشای مسائل بسیار مهمی بوده است. استکبار جهانی در طول انقلاب با توطئه‌های گوناگون سعی در به شکست کشاندن نظام اسلامی را داشته است. یکی از ترفندهای آنان کوشش در جهت مخدوش کردن چهره مردمی نظام اسلامی است آنان با متهم کردن جمهوری اسلامی به ضدیت با حقوق بشر و عدم وجود آزادی می‌خواهند با آثار جهانی انقلاب اسلامی در بیدارسازی ملتها و دفاع از مظلومین در سراسر عالم مبارزه کنند. جمهوری اسلامی ایران در حالی که هنوز دوماه از پیروزی انقلاب آن نگذشته بود در دهم و یازدهم فروردین ماه سال ۵۸ رفرا ندیم عظیم جمهوری اسلامی را به انجام رساند و هنوز چندماه از عمر مبارک آن نگذشته بود که قانون اساسی آن با رأی میلیونی مردم به تصویب رسید. حدود یکسال از پیروزی انقلاب اسلامی نگذشته بود که نخستین انتخابات ریاست جمهوری انجام گرفت. مجلس شورای اسلامی و رئیس جمهور هر چهار سال یکبار با آراء مستقیم مردم انتخاب میشوند، در حالیکه شاهدیم در نظامهای دست نشانده مستکبران، نامی از انتخابات و حضور مردم در تعیین سرنوشت خود وجود ندارد. امروز مشارکت سیاسی مردم در نظام اسلامی ما قابل قیاس با هیچ کشوری نیست و مردم ما در تعیین ارکان اصلی نظام درصد بالائی از حضور سیاسی را دارند. استکبار جهانی و ایادی آن در حقیقت بزرگترین ناقضین حقوق بشر هستند. آنان از حجم عظیم آزادیهایی که در جمهوری اسلامی ایران است رنج می‌برند برای اینکه این حجم از آزادی و دموکراسی‌های دروغین آنان را زیر سؤال برده‌است. با عنایت به مطالب فوق و با توجه به شرایط حساس کنونی انقلاب اسلامی و با عنایت به تأکید حضرت امام (رحمة الله علیه) در وصیتنامه سیاسی الهی که فرموده‌اند: «وصیت من به ملت شریف آن است که در تمام انتخابات چه انتخاب رئیس جمهوری و چه نمایندگان مجلس شورای اسلامی و چه انتخاب خبرگان برای تعیین شورای رهبری و یا رهبر در صحنه باشند» و با التفات به نقش و جایگاه و اختیارات وسیع رئیس جمهور در نظام اسلامی که این مقام را از اهمیت ویژه‌ای برخوردار می‌سازد، امید است ملت غیور و بیدار ایران در روز ۲۱ خردادماه با حضور گسترده خود در محل اخذ آراء بار دیگر مشیت محکمی برده‌ان یاهو گویان و استکبار جهانی و مزدورانش بزنند و روح پرفتوح امام راحلمان را بیش از پیش از خود خشنود و راضی بگردانند. البته جادارد در لبیک به ندای ملکوتی امام راحلمان از پشت این تریبون آزاد مجلس شورای اسلامی که در حقیقت خانه ملت بزرگ ایران است اعلام کنم که امام است شریف و قهرمانت، مسئولین عزیز و فداکار نظام مقدست که آنرا خود بنیان نهاده‌ای و لشکریان حماسه آفرینت اعم از سپاهی، ارتشی، انتظامی و بسیجیان جان برکف، همانهایی که دیروز در جبهه توحید فتح‌های بزرگ را در عملیاتی همچون کربلاها، بیت‌المقدس‌ها و والفجرها و غیره برای ملت شریف ایران و کشور اسلامیمان ارمغان می‌آوردند و یابا هجوم قهرمانانه خرمشهر عزیز را آزاد و محاصره آبادان را سی شکستند امروز دست به دست هم داده و با رهنمود گرفتن از رهبر عزیزشان حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (حضر صلوات فرستادند) از تمامیت ارضی کشور اسلامی حفاظت نموده و نیز در شکوفاسازی اقتصاد کشور برای رسیدن به هدف نهائی که همانا استقلال آزادی و جمهوری اسلامی است تلاش می‌کنند و از هم اکنون برای حضور گسترده به همراه خانواده عزیز خود در سرصندوقهای رأی مهبی می‌گردند تا بار دیگر اتحاد و یکپارچگی خود را در معرض نمایش گذاشته و لرزه بر اندام دشمنان داخلی و خارجی بیندازند و به این وسیله مشیت محکمی برده‌ان یاهو گویان، بدخواهان و کینه‌ورزان و بیگانه پرستان زده و دوستان قرآن و اسلام و انقلاب اسلامی را شاد کام نمایند. در اینجا لازم می‌دانم از وقت باقیمانده استفاده کرده و ضمن درخواست از کمیسیون محترم صنایع برای تسریع در دعوت از جناب آقای نعمت‌زاده وزیر محترم صنایع جهت پاسخگویی به سؤال مطروحه در نامه شماره ۷۲/۸۰۷/ط مورخ ۷۲/۲/۲۷ ارائه شده به آن کمیسیون محترم مطالبی را جهت روشن شدن

نکاتی که در پیام مقام معظم رهبری در افتتاحیه مجلس چهارم و همچنین در سخنان ارزشمندی که نمایندگان محترم به محضرشان شرفیاب شدند و نکاتی که نمایندگان محترم، رئیس محترم مجلس، هیأت رئیسه و سایر نمایندگان خدمت معظم له می‌رسیدند و رهنمودها را اخذ می‌کردند، کرده است. من فکر می‌کنم مردم کشور ما بهترین قاضی در این زمینه هستند و می‌توانند این قضاوت را داشته باشند که مجلس شورای اسلامی همواره در خط ولایت بوده است و هرگز به خود اجازه نمی‌داده است که از مسیر اسلام و از مسیر ولایت کوچکترین انحرافی به راست یا چپ پیدا کند.

سومین ویژگی مجلس چهارم حمایت از دولت بوده است. شاید در ذهن بعضی از افراد قبلاً اینچنین بود که عظمت و قدرت مجلس در زور آزمائی با دیگر قواست و یا عظمت مجلس در سایه فشار بر دستگاه اجرائی یا قضائی است! اما مجلس چهارم این را در عمل به اثبات رساند که عظمت مجلس در تهیه و تصویب قوانین دقیق و نظارت دقیق بر دستگاه اجرائی و بردستگاه قضائی است. ضمن اینکه مجلس انتقاد سالم و سازنده را حق خود می‌داند و مفید می‌داند اما هرگز انتقاد مخرب و مغرضانه، جناحی و خطی را نپسندیده و در مجلس چهارم بحمدالله راه نداشته است. جلساتی که مجلس شورای اسلامی با رئیس محترم جمهور، هیأت وزیران، جلسات مشترک هیأت رئیسه با شورای محترم نگهبان، با قوه قضائیه همه و همه دال بر هماهنگی بیشتر قوای سه‌گانه و حمایت قاطع مجلس از دو قوه دیگر در چهار چوب قانون اساسی و رهنمودهای مقام معظم رهبری بوده است.

ویژگی چهارم این مجلس فعالیت بیشتر در صحنه بین‌المللی بوده است. مجلس چهارم در قالب سفرهای رسمی، سفرهای کمیسیونی، تشکیل گروههای دوستی تلاشش براین بوده که ندای انقلاب و ندای این نظام را به گوش ملت‌ها و جهانیان برساند و در یکسال گذشته موفقیت‌های فراوانی در این زمینه کسب کرده است.

پنجمین ویژگی مجلس چهارم، نظارت دقیق‌تر بردستگاه اجرائی و قضائی به ویژه در دستگاه اجرائی کشور است. سؤالات نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی مخصوصاً مسأله تحقیق و تفحص که مجلس چهارم بیشتر به این امر پرداخته و حتی در یک مورد استیضاح یکی از وزرای محترم نشانگر آن است که مجلس شورای اسلامی مصمم است طبق رهنمود مقام معظم رهبری که در پیام افتتاحیه به مسأله نظارت تأکید فرمودند این نظارت را با دقت انجام دهد.

ویژگی ششم مجلس شورای اسلامی اهمیت خاص به اصل مشورت با دیگران و گرفتن نظرات کارشناسانه است. ایجاد مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در این راستا بوده است که از اندیشه و فکر صاحب نظران در کشور استفاده شود، بهره‌برداری شود و حضور کارشناسان در کمیسیونهای مجلس شورای اسلامی در این راستاست که مجلس مصمم است از نظرات دقیق مشورتی دیگران و صاحب نظران در این کشور بهره و استفاده بیشتری ببرد.

و هفتمین ویژگی مجلس چهارم شکل خاص مجلس، جلسات علنی و کمیسیونها بوده است. مباحثه طلبگی به معنای واقعی کلمه، بحث‌های کارشناسانه و دور از مسائل جناحی و خطی، سرعت عمل که در آغاز مجلس هم در تصویب اعتبارنامه‌ها مشهود بود، سخت‌کوش بودن این مجلس که در جلسات بودجه کاملاً نمایان بود با اینکه فرصت مجلس از دوره‌های قبل و سالهای گذشته محدودتر بود اما با کار سه شیفته فشرده به خوبی توانست بررسی لایحه بودجه را با دقت انجام دهد و همچنین نظم و انضباط دقیق نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی، هم در جلسات علنی و هم در کمیسیونها نشانگر آن است که مجلس به آن شکلی که همواره امام رضوان‌الله‌تعالی‌علیه ترسیم می‌فرمودند و مورد نظر مقام معظم رهبری است حرکت کرده است. امیدواریم که مجلس شورای اسلامی همواره بتواند در خط اسلام، در خط مقام معظم رهبری و در خط مصالح مردم حرکت کند و ما در پایان سال اول مجلس چهارم و در آستانه سال دوم یکبار دیگر تعهد می‌کنیم که همواره در مسیر خط امام رضوان‌الله‌تعالی‌علیه، رهنمودهای مقام معظم رهبری و مصالح مردم ان شاء الله در حرکت و تلاش باشیم بحول و قوه الهی.

• - بیانات آقای دکتر روحانی به مناسبت عملیات قهرمانانه خلبانان نیروی

هوایی جمهوری اسلامی ایران در خاک کشور عراق علیه مزدوران منافق

نایب رئیس - نکته دیگری که لازم است بدان اشاره کنم عملیات

خواهند زد. برای اثبات عرائضم بدینست‌بدانید که به خاطر ندانم کاری افراد مذکور در گروه صنعتی ملی و به دلیل عدم مدیریت باسوء مدیریت گروه صنعتی ملی اکنون با بیش از حدود صد و بیست و یک میلیارد ریال بدهی روبروست. و از طرفی حدود بیش از هشت میلیون زوج کفش نامرغوب کنترل نشده در انبارهای گروه در حال از بین رفتن می‌باشد که اگر به موقع اقدام نگردد ضرر ناشی از آن قابل جبران نمی‌باشد. حال بنده باتوجه به عرائض مطرح شده در بالا در همین‌جا عرائضم را به پایان می‌برم و ضمن درخواست از کلیه مسئولین دست‌اندر کار برای رسیدگی جدی به موضوع به کارگران شریف و عزیز و زحمتکش کشور اسلامیان بخصوص کارگران عزیز و همکاران خودم این نوید را می‌دهم که مقام معظم رهبری و ریاست محترم جمهور و ریاست محترم نمایندگان مجلس شورای اسلامی، ریاست و مسئولین محترم قوه قضائیه و سایر مسئولین محترم و دست‌اندر کاران کشور همواره حامی و پشتیبان شما بوده و هستند و بزودی به دست توانای مسئولین دلسوز، دشمنان دوست‌نمای شما را شناسائی و آب‌به‌آسیاب دشمن‌ریزان را به اعمال خود خواهند رساند. به اسید آن روز، در انتها بجا می‌دانم که از مسئولین وزرای محترم دعوت کنم ضمن سرکشی به مناطق محروم و دورافتاده شهرستان بیجار و رفع مشکلات عمده مردم آن خطه قدم مؤثرتری بردارند بخصوص از جناب آقای آقازاده وزیر محترم نفت تقاضای جدی دارم برای شروع عملیات مطالعاتی و اجرای گازرسانی قروه به بیجار اعتبار لازم را اختصاص دهند.

در ضمن در حال حاضر از بین کاندیداهای حاضر جهت ریاست محترم جمهوری، حضرت حجت‌الاسلام والمسلمین هاشمی رفسنجانی را ارجح‌تر و مدیرتر می‌دانم (نایب رئیس - شما دو دقیقه اضافه تر صحبت کردید) و آرزوی موفقیت ایشان را از خداوند متعال خواستارم و از مردم شریف تقاضا می‌کنم آراء خود را به نام این عزیز به صندوقهای رأی بریزند. والسلام علیکم ورحمة الله. نایب رئیس - متشکر.

• - بیانات آقای دکتر روحانی به مناسبت پایان اجلاس

اول از دوره چهارم مجلس شورای اسلامی

نایب رئیس - بسم الله الرحمن الرحیم

در آستانه ورود دومین سال از دوره چهارم مجلس شورای اسلامی و همچنین آغاز چهاردهمین سال فعالیت مجلس شورای اسلامی هستیم. خوشبختانه مجلس شورای اسلامی از آغاز تشکیل تا به امروز بحمدالله به عنوان اسلامی‌ترین، مردمی‌ترین و قدرتمندترین مجلس نه تنها در تاریخ کشورمان بلکه حتی در تاریخ معاصر جهان بوده است. مجلس آزاد و کم نظیری که همه جلساتش به صورت علنی و با پخش مستقیم از رادیو که یکی از افتخارات ویژه مجلس شورای اسلامی کشور عزیزمان می‌باشد. در تاریخ مجلس گذشته در دوران مشروطه متأسفانه هر دوره از مجلس که می‌گذشت نفوذ قدرت‌ها و اجانب در مجلس بیشتر می‌شد تا به تدریج کاملاً از خط اصلی خود و از خط قانون اساسی آن زمان منحرف گردید اما خوشبختانه پس از پیروزی انقلاب اسلامی، مجلس شورای اسلامی همواره رویه رشد و تکامل بوده است که در دوران انقلاب و حکومت نظام اسلام هم انتظاری جز این نمی‌رفت.

من در این فرصت مایلم نکاتی را در زمینه ویژگیهای مجلس چهارم به سم ملت شریفمان برسانم:

اولین ویژگی مجلس چهارم در خط انقلاب و اسام حرکت کردن است. ما از آغاز این مجلس با رهنمودی که مقام معظم رهبری دادند و فرمودند: «مجلس انقلاب در همه حال باید منادی شعارهای اصولی انقلاب و پاسدار راه و خط ترسیم شده معمار و بنیانگذار انقلاب حضرت امام خمینی اعلی‌الله مقامه باشد» (حضار سه بار صلوات فرستادند) در طول این یکسال گذشته در موضعگیری‌های رسمی و غیر رسمی مجلس، در مذاکرات مجلس، در تصویب لوایح مجلس همواره خط ضد استکباری بودن مجلس، توجه مجلس به عدالت اجتماعی و طرفداری از محرومین و مستضعفین و توجه ویژه به مسائل فرهنگی و حرکت تهاجمی علیه تهاجم فرهنگی و همچنین دفاع از تمامیت ارضی، حیثیت نظام و انقلاب همواره مد نظر مجلس چهارم بوده است. طبق رهنمود مقام معظم رهبری، مجلس بحمدالله پاسدار ارزشهای انقلاب و حرکت در مسیر و خط و راه امام رضوان‌الله‌تعالی‌علیه بوده است.

ویژگی دوم مجلس اطاعت از مقام ولایت و مقام معظم رهبری بوده است. مجلس در طول این یکسال همواره تلاش برای اجرای دقیق همه رهنمودها و

طرحی که امروز در دستور است راجع به مشکلی است که در ارتباط با اعضای قدیم و جدید تعاونی مسکن کارکنان مجلس ارائه شده بدون اینکه ما توجه داشته باشیم که در اجرای قوانین تعاونی ها، زمین، زمینهای موات، بایر و دایر چه خلأیی احساس می کنیم و بدون اینکه مشکل موجود را لااقل ناشی از عدم اجرای قوانین بحساب بیاوریم آمده ایم یک طرحی داده ایم که این طرح به اعتقاد من رافع مشکل نیست. و اتفاقاً یکی از مشکلات تعاونی کارکنان همین توجه به این نوع راه حل های غیر عملی است که به صورت طرحی دوطرفی یا سه طرفی داده می شود و فکر می کنند که به این وسیله این مشکل حل می شود و چند ماه هم با این وسیله خودشان را سرگرم می کنند بعد هم می بینند که مشکل حل نشده ما چه در زمان تصدی شورای انقلاب چه در قانون لغو مالکیت، چه در قانون زمین شهری مواد و تبصره های متعددی برای زمین داریم که این مواد و تبصره ها تکلیف تعاونی ها، اعضای آنها، حدنصاب زمین موات، بایر و دایر را تعیین کرده بنابراین ما از نظر ابزار قانونی چیزی کم نداریم که در اینجا خلأیی احساس نکنیم یعنی همه قوانین با همه صراحتشان در تمام موارد وجود دارد و ما برای زمین موات و بایر و دایر و تعاونی ها همه قوانین را در اختیار داریم. این طرحی که تعدادی از برادران امضاء کرده اند این ماده واحده دارای سه بند است:

بند اولش مربوط به آن قسمت از زمین که تشخیص کمیسیون ماده دوازده قانون زمین شهری موات تشخیص داده شده است
قسمت (ب) راجع به زمین دایر است.

قسمت (ج) راجع به سهم نمایندگان مجلس شورای ملی منحل است
خوب این سه بندی که در اینجا آمده که قسمت زمین موات را به تعاونی مسکن کارکنان مجلس واگذار شود، ما برای زمین موات قانون داریم اگر این تعاونی مسکن علاوه بر آن زمینی که به صورت دایر در اختیارش هست شرایطش ایجاب می کند که زمین موات به آن واگذار شود این نیاز به قانون ندارد زمینهای مواتی که در اختیار دولت قرار می گیرد برای واگذاری به بخش مسکن و بخشهای دیگر است که زمین شهری و وزارت مسکن براساس شرایط و آئین نامه ای که در قانون وجود دارد آن را واگذار می کند و اگر تعاونی مسکن علاوه بر آن زمین دایری که در اختیار دارد شرایط دریافت زمین موات را هم دارد بنابراین ما نیاز به قانون نداریم این تعاونی می تواند براساس تعداد اعضاء و نیاز و حدنصابشان با یک مکاتبه به زمین شهری مراجعه کند و بگوید زمینی که من دایر دارم حدنصاب اعضاء مرا پر نمی کند و من نیاز به این دارم که آن قسمت از زمین موات را هم به این دایر ملحق کنید و در اختیار من قرار بدهید و سندش را به نام من کنید تا من این را جزو زمین خودم به حساب بیاورم تا بتوانم به اعضای خودم به حدنصاب لازم زمین بدهم. قسمت اول قانونش هست و اگر شرایط جمع باشد هیچ مشکل و مانعی برای واگذاری زمین قسمت موات وجود ندارد. زمین دایر را که در قسمت (ب) تعیین تکلیف کرده اند که کماکان متناسب با سهم کارکنان اداری مجلس شورای ملی منحل متعلق به آنان است که طبق ضوابط مسکن و شهرسازی به اعضای واجد شرایط واگذار نماید. یعنی دقیقاً تأکید مؤکد است یعنی تکرار قوانینی است که ما در گذشته تصویب کرده ایم و همین الان مجرا و مرعی هست این مسلم است که آن زمین دایری که سند بنام تعاونی هست و مالک آن طبق قوانین تعاونی است این متعلق به تعاونی است و از این زمین دایر هم طبق ضوابط مسکن و شهرسازی براساس حدنصابی که هر نفر در شهرهای بزرگ می تواند زمین را داشته باشد به آنها تعلق می گیرد و این چیزی نیست که ما الان بخواهیم آنرا در قانون بگنجانیم قانونش وجود دارد.

بند (ج) هم از این ماده واحده آمده راجع به حصه نمایندگان مجلس شورای ملی منحل ارائه حکم کرده و به اصدار حکم پرداخته که من فکر می کنم این کار، کار مجلس نیست کار مجلس قانونگذاری است نه صدور حکم ما در مورد اسوال و دارائیه و اسلاک و زمینهای نمایندگان مجلس شورای ملی منحل هم قانون داریم هم حکم امام (رضوان الله تعالی علیه) را داریم و هم احکام حکام شرع را داریم. امام (رضوان الله تعالی علیه) بعد از انقلاب حکم صادر کرده اند و برای اسوال و دارائیه های نمایندگان مجلس شورای ملی منحل تعیین تکلیف کرده اند و این چیزی نیست که ما اینجا بتوانیم در قانون آنرا بگنجانیم و اگر چیزی ما در اینجا بگنجانیم که خلاف قانون اساسی و یا خلاف شرع باشد مسلماً شورای محترم نگهبان آنرا بر می گرداند و ایراد می گیرد بنابراین در مورد

قهرمانه خلبانان عزیز نیروی هوایی در صبح روز گذشته بود که پاسخ قاطعی داده شد به مزدورانی که به تجاوزات مرزی خود در ایامی که مردم در آستانه انتخابات شکوهمند ریاست جمهوری هستند، اخلاقی که می خواستند در استانهای مرزی ایجاد بکنند این پاسخ قاطع داده شد. اولاً ما از خلبانهای عزیز و قهرمان نیروی هوایی که همواره برای دفاع از کشور آماده دفاع و فداکاری بوده اند تشکر می کنیم و سپاس و درود خودمان را به آنها می فرستیم و بر این اصل مهم تأکید می کنیم که جمهوری اسلامی ایران هرگز برای دفاع از کشور و بریدن دست متجاوز کوچکترین تردیدی به خود راه نخواهد داد. (الله اکبر الله اکبر الله اکبر، خامنه ای رهبر، مرگ برضد ولایت فقیه، مرگ بر آمریکا، مرگ بر اسرائیل) این مزدوران که چیزی قابل ذکر نیستند اما اگر بزرگترین قدرت جهان هم قصد تجاوز به کشور ما را داشته باشد باز هم در این مسأله ملت قهرمان و بزرگ ماترید به خود راه نخواهد داد که در این کشور دست متجاوز بی تردید بریده خواهد شد و متجاوز تنبیه خواهد شد. و در پایان هم به رژیم عراق تذکر می دهیم که به خاطر مصالح مردم گرفتار عراق که در سایه بیخردی های رژیم بعث همواره در فشار بوده اند از هشت سال دفاع مقدس ما در برابر تجاوز آنها و دوران پنجساله بعد از جنگ و حوادثی که در منطقه رخ داده است درس عبرت بگیرند و بدانند به مصلحت مردم عراق و مردم منطقه تنها حسن همجواری و همزیستی مسالمت آمیز خواهد بود. والسلام علیکم ورحمة الله (احسنت - احسنت)

۶ - تذکرات نمایندگان مردم در مجلس شورای اسلامی به مسؤولان اجرایی کشور توسط آقای دکتر روحانی نایب رئیس محترم مجلس

نایب رئیس - تذکرات نمایندگان محترم به مسؤولات اجرایی کشور: آقای گلشنی نماینده محترم رودبار به وزیر محترم آموزش و پرورش نسبت به تسریع در احداث دوباب ساختمان مدرسه در منطقه محروم مرکز دهستان دشتویل از بخش رحمت آباد و بلوکات شهرستان رودبار.
آقای خزائی نماینده محترم فریمان، سرخس، احمدآباد و رضویه به وزیر محترم راه و ترابری نسبت به تسریع در حل مشکل اراضی کشاورزان بخش رضویه که در مسیر راه آهن مشهد، سرخس قرار دارد.
آقای زینلی نماینده محترم بیرجند و نهبندان به وزیر محترم نفت نسبت به تأمین فوری مواد سوختی شهرستان بیرجند.
آقای عباسپور نماینده محترم ماکو به وزیر محترم دادگستری نسبت به پرداخت اعتبار لازم برای احداث ساختمان دادگستری ماکو و دادگاه بخش محروم سیه چشمه.

۷ - تصویب کلیات طرح قانونی تعیین تکلیف زمین شرکت تعاونی نمایندگان و کارکنان مجلس شورای ملی منحل

نایب رئیس - دستور را مطرح کنید.
منشی (باهنر) - گزارش شور اول کمیسیون امور قضائی و حقوقی در خصوص طرح قانونی تعیین تکلیف زمین شرکت تعاونی نمایندگان و کارکنان مجلس شورای ملی منحل مطرح است، اولین مخالف، آقای مهندس شهریاری: سید کمال الدین شهریاری - بسم الله الرحمن الرحیم
ضمن تشکر از ریاست محترم جلسه که با بیانات محکم شان باعث دلگرمی نمایندگان محترم مجلس و امت شهید پرور مین اسلامی شدند.
بنده به عنوان مخالف طرحی که در دستور هست مطالبی را خدمت نمایندگان محترم عرض می کنم و در پایان خواهش می کنم که به این طرح رأی مخالف داده بشود.

یکی از مواردی که بنده چه در این مجلس و چه در مجلس دوره قبل که در خدمت نمایندگان محترم بوده و مشاهده کرده ام این است که بعضی از نمایندگان محترم هرگاه یک مشکلی را در جامعه یا بخشی از آن را مشاهده و احساس می کنند به جای اینکه به ریشه یابی دقیق آن مشکل بپردازند و علت های بروز مشکل را ارزیابی بکنند با چند خط کوتاه به ارائه یک طرحی همت می کنند که این طرحها معمولاً چه تصویب بشود و چه نشود رافع آن مشکل نیست و مشکل به خاطر آن ریشه هایی که شناخته نشده به جای خودش باقی می ماند و راجع به یکی از این مشکلات و مواردی که ما بیشتر در مجلس دیده ایم که چندخطی داده میشود مسکن است که بعضی از نمایندگان با ارائه طرحهای دوطرفی فکر می کنند که مشکل مسکن قابل حل است.

نایب رئیس - دولت:

انواری (معاون وزارت مسکن و شهرسازی) - بسم الله الرحمن الرحيم
تعاونی مجلس ملی منحلّه از ابتدا که مجلس شورای اسلامی شکل گرفت و یکسری از کارکنان جدید مجلس هم علاقمندی خود را اعلام کرده بودند که عضو این تعاونی باشند یک سری مشکلات در این تداخل شروع شد، در دوره اول مجلس و دوره دوم مجلس مخصوصاً تلاش زیادی شد که یک تفاهمی بین این دو گروه ایجاد شود و به یک شکلی قضیه حل شود وزارت مسکن هم خیلی تلاش کرد که این مشکل را بتواند حل کند متأسفانه به عات اختلافاتی که این دو گروه داشتند و یک مقداری هم مسائل حقوقی مطرح بود توفیق پیدا نشد که به این مشکل مسالمت آمیز پایان داده شود تا به تهیه و تدوین این طرح نمایندگان محترم انجامید. من تشکر می کنم از نمایندگان محترم و کمیسیون قضائی و کمیسیون مسکن که به صورت جدی مسأله را دنبال کرده اند آنچه که مورد بحث هست این است که باتوجه به همه این قوانینی که موجود هست اشاره هم به آن شد ولی مشکل حقوقی این تعاونی به گونه ای است که نمی تواند مشکل را حل کند مگر اینکه این دو گروه را بشود کنار هم دیگر با یک تفاهمی که خودشان خواهند داشت بسامان رسانند اگر آن تفاهم نباشد هیچ راهی نیست جز اینکه یک قانونی قضیه را ببرد و فیصله بدهد که یک سری اختلافات خیلی زیادی هم دامن زده شده آنچه که مطرح است این است که تعاونی سابق یک شخصیت حقوقی مستقلی را دارد زمینی به هر شکل را خریداری کرده اند و مالک آن زمین هستند بخشی از آن زمین دائر است و بخشی از آن بایر است آن قسمت که دائر است ملک این تعاونی است و ما حق تعرض به آن نداریم و آن قسمت را که موات است طبق قانون می توانیم تملک بکنیم و از بد این تعاونی خارج بشود طبق آخرین جمع بندی که شد آن طرح ابتدائی یک مقداری مشکلاتی داشت به این شکلی که نهایت کمیسیون محترم قضائی جمع بندی کرده تبدیل شد. آن قسمت که دائر است در اختیار تعاونی سابق قرار می گیرد و به هر شکلی که خودشان تشخیص می دهند بروند عمل کنند چون ما نمی توانیم ضابطه ای بر روی آن داشته باشیم آن بخشی که موات است به تعاونی جدیدی که متشکل از اعضای جدید یعنی کارکنان جدید و کارکنان سابق است یعنی تعاونی جدیدی می تواند تشکیل بشود و کلیه کارکنان سابق و حاضر را در برگیرد آن تعاونی این زمین سواتی که جدا شده در اختیارشان بر اساس این طرح گذاشته می شود که آن بر اساس ضوابطی که وزارت مسکن و شهرسازی دارد بین آنها توزیع شود و مشکلی را هم بوجود نمی آورد یک بخشی هم در ارتباط با دهی بوده که نمایندگان سابق در دوره طاغوت آنها اگر اموالشان مصادره شده باشد خوب بخشی از این سهمی که بعهده آنها است جدا می شود می تواند جزو سهم همین تعاونی جدید (کارکنان مجلس شورای اسلامی) قرار بگیرد اگر مصادره نشده باشد او هم باز مالک است و طبق همان ضوابطی که بر زمین دائر در آن تعاونی سابق هست می تواند اعمال شود.
نایب رئیس - من تا وقتی که مخبر کمیسیون بیايد و توضیح بدهد این نکته را برای شنوندگان عزیزی که از طریق رادیو به این طرح گوش می کنند تذکر می دهم که این طرح ربطی به نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی ندارد یعنی یک زمینی هست که مال تعاونی سابق بوده بحث این است که این زمین چگونه بین کارمندان مجلس تقسیم بشود حتی سهمی که مال نمایندگان مجلس منحلّه بوده باز بحث این است که آن سهم چطور به کارمندان مجلس داده شود. به هر حال زمینی برای نمایندگان مجلس نیست این تذکر برای شنوندگانی که از طریق رادیو استماع می کنند لازم بود (احسنت). کمیسیون:

رحمة الله بسم الله الرحمن الرحيم

من استدعا می کنم عزیزان توجه کنند مطالب زیبایی را برادر بزرگوارم جناب آقای شهریاری بعنوان نایب رئیس کمیسیون مسکن و شهرسازی فرمودند که دقیقاً مراد کمیسیون قضائی همین مطالب است. ایشان فرمودند که ما خلاص قانونی نداریم، سؤال من این است که چرا چهارده سال با بودن سه قانون در سه دوره شما قانون را اجراء نکردید که مجلس مجبور شده (جای تأسف دارد) برای اجرای قانون، برای الزام مجریان قانون، قانون وضع کند؟ این جای تأسف است ما قانون لغو مالکیت اراضی موات سال ۱۳۵۸، شورای انقلاب را داریم، سه تبصره الحاقی سال ۵۹ را داریم، قانون اراضی شهری سال ۱۳۶۰ را داریم، قانون زمین شهری سال ۱۳۶۵ را داریم پدر این بندگان خدا، کارکنان اداری مجلس شورای

سهم نمایندگان مجلس شورای ملی منحلّه حکم امام (رضوان الله تعالی علیه) و احکام حکام شرع نافذ است و ما اینجا نمی توانیم در این طرح صدور حکم بکنیم بنابراین با اشاراتی که من کردم این طرح هیچگونه ضرورتی ندارد و تصویب آن هم رافع مشکل نیست.

و اما من چند تذکر به کارکنان مجلس دهم، اول اینکه این کارکنان به جای اینکه علیه هم جوسازی کنند (نایب رئیس - وقت شما تمام شد) اگر اجازه بدهید یک لحظه دیگر تمام می شود و چوب لای چرخ هم دیگر بگذارند بهتر است که بیایند با کمک هم دیگر بروند دنبال گرفتن پروانه و تهیه نقشه و واگذاری به مشاور و پیمانکار برای اجرای طرح، نه اینکه آنها کارکنان قدیم را به طاغوتی بودن متهم می کنند حالا گو اینکه این کارکنانی که در دوره قبل کار می کردند و الان ما از همکاری آنها استفاده می کنیم اینها طاغوتی نیستند و طاغوتی ها مسلماً الان در مجلس جایی ندارند و دستگاهها هم متأسفانه از این دعوای جدید و قدیم استفاده کرده اند و به وظایف خودشان عمل نمی کنند خواهش من این است که اعضای قدیم و جدید تعاونی برادروار دور هم بنشینند و عملاً فکر کنند که این زمین را به چه شکل بسازند که هم خودشان و هم قدیمی ها و جدیدیها صاحب منزل بشوند و ان شاء الله دنبال این نوع طرحهای غیر عملی نباشند والسلام علیکم ورحمة الله.

نایب رئیس - متشکر، موافق را دعوت فرمائید.

منشی (باهنر) - آقای دکتر شیبانی، اولین موافق:

دکتر عباس شیبانی - بسم الله الرحمن الرحيم

ای که دستت می رسد کاری بکن

پیش از آن کز تو نیاید هیچ کار

(احسنت - احسنت)

این مسأله را که برادر عزیزمان مخالفت کرده اند ظاهراً در داستان نبودند. یک زمینی پای کوه بوده یک نماینده دوران طاغوت این را به مجلس و کارکنان مجلس واگذار کرده که آنجا ساخته شود تا بقیه زمینهایش قیمت پیدا کند و آنوقت کسی راجع به صلاحیت اعضای تعاونی که آن کارکنان قدیمی باشند حرفی نزده بند (ب) هم به آنها گفته سر جای خودشان باشند که این توهم پیش نیاید که می خواهیم حق دیگران را تضییع بکنیم. در مورد نمایندگان مجلس منحلّه صحبت بوده نه مجلس فعلی که می گویند اینها کارشان اشکالی نداشته، نه، نمایندگان دوران طاغوت را امام فرمودند از سال ۴۲ به بعد دیگر هیچ صلاحیت شرعی نداشتند و هر کاری کرده اند خلاف بوده کمیسیون قضائی هم به این دلیل گفته است که سهم آنها به مجلس برمی گردد که در اختیار کارکنان بگذارند اشکالی که در این داستان پیش آمده بود این بوده که یک عده ای از کارکنان فعلی مجلس عضو تعاونی شده بودند که یک عده ای اعضای قدیمی داشته و اعضای قدیمی مدعی مالکیت تمام زمین شده اند و مجلس خواسته تکلیف را روشن بکند گفته آنچه را که سهم کارکنان قدیمی است که مشکلی ندارند بگیرند و طبق ضوابط زمین شهری بسازند که اگر کسی خانه داشته باشد نمی تواند بگیرد و اگر کسی بعد از سال ۶۰ زمین گرفته نمی تواند زمین بگیرد این شرایط هم باید رعایت شود آن طور که به بنده گفته اند بعضی از اینها چندین خانه هم دارند حالا باز هم طالبند و مانع ساخت این شده بودند این اعضا جدید می خواستند و هیأت رئیسه مجلس هم همت کرد ریاست مجلس پیگیری کرده اند شهرداری اجازه صادر کرد قرار بود شروع به کار کنند که با این اقدامی که آنها کردند رفتند مانع ساخت شدند مجلس می خواهد که این زمین ساخته بشود و آن کارکنان قدیمی حق خودشان را بگیرند و آن چیزهایی که می ماند چون مال دولت هست و مال زمین شهری است مجلس خواسته این را به این کارکنان واگذار کند که عضو این تعاونی هستند و بتوانند از آن بهره بگیرند خواهش من از نمایندگان محترم این است که این را رأی بدهند و آن رأی را که مجلس داده یعنی اظهار نظری که کرده درست طبق نظر حضرت امام بوده و خواسته است به طور قانونی ابلاغ شود که دادگاهها یک وقتی نظر دیگری برخلاف آن ندهند. اشکال این است که می خواهیم رفع اشکال بشود و آنجا ساخته بشود و ان شاء الله زودتر هم قدیمی ها و هم جدیدیها صاحب مسکن بشوند و خواهش ما هم از هیأت رئیسه این است که این را سریعاً پیگیری بکنند بلکه این ساخته شود.

نایب رئیس - متشکر.

منشی - مخالف دیگری ثبت نام نکرده است.

طرحی که امروز در دستور است راجع به مشکلی است که در ارتباط با اعضای قدیم و جدید تعاونی مسکن کارکنان مجلس ارائه شده بدون اینکه ما توجه داشته باشیم که در اجرای قوانین تعاونی ها، زمین، زمینهای موات، بایر و دایر چه خلایق احساسی می کنیم و بدون اینکه مشکل موجود را لااقل ناشی از عدم اجرای قوانین بحساب بیاوریم آمده ایم یک طرحی داده ایم که این طرح به اعتقاد من رافع مشکل نیست. و اتفاقاً یکی از مشکلات تعاونی کارکنان همین توجه به این نوع راه حل های غیر عملی است که به صورت طرحی دوطرفی یا سه خطی داده می شود و فکر می کنند که به این وسیله این مشکل حل می شود و چند ماه هم با این وسیله خودشان را سرگرم می کنند بعد هم می بینند که مشکل حل نشده ما چه در زمان تصدی شورای انقلاب چه در قانون لغو مالکیت، چه در قانون زمین شهری مواد و تبصره های متعددی برای زمین داریم که این مواد و تبصره ها تکلیف تعاونی ها، اعضای آنها، حدنصاب زمین موات، بایر و دایر را تعیین کرده بنابراین ما از نظر ابزار قانونی چیزی کم نداریم که در اینجا خلایق احساس بکنیم یعنی همه قوانین با همه صراحتشان در تمام موارد وجود دارد و ما برای زمین موات و بایر و دایر و تعاونی ها همه قوانین را در اختیار داریم. این طرحی که تعدادی از برادران اسضاء کرده اند این ماده واحده دارای سه بند است:

بند اولش مربوط به آن قسمت از زمین که تشخیص کمیسیون ماده دوازده قانون زمین شهری موات تشخیص داده شده است
قسمت (ب) راجع به زمین دایر است.

قسمت (ج) راجع به سهم نمایندگان مجلس شورای ملی منحل است
خوب این سه بندی که در اینجا آمده که قسمت زمین موات را به تعاونی مسکن کارکنان مجلس واگذار شود، ما برای زمین موات قانون داریم اگر این تعاونی مسکن علاوه بر آن زمینی که به صورت دایر در اختیارش هست شرایطش ایجاب می کند که زمین موات به آن واگذار شود این نیاز به قانون ندارد زمینهای مواتی که در اختیار دولت قرار می گیرد برای واگذاری به بخش مسکن و بخشهای دیگر است که زمین شهری و وزارت مسکن براساس شرایط و آئین نامه ای که در قانون وجود دارد آن را واگذار می کند و اگر تعاونی مسکن علاوه بر آن زمین دایری که در اختیار دارد شرایط دریافت زمین موات را هم دارد بنابراین ما نیاز به قانون نداریم این تعاونی می تواند براساس تعداد اعضاء و نیاز و حدنصابشان با یک مکاتبه به زمین شهری مراجعه کند و بگوید زمینی که من دایر دارم حدنصاب اعضاء را پر نمی کند و من نیاز به این دارم که آن قسمت از زمین موات را هم به این دایر ملحق کنید و در اختیار من قرار بدهید و سندش را به نام من کنید تا من این را جزو زمین خودم به حساب بیاورم تا بتوانم به اعضای خودم به حدنصاب لازم زمین بدهم. قسمت اول قانونش هست و اگر شرایط جمع باشد هیچ مشکل و مانعی برای واگذاری زمین قسمت موات وجود ندارد. زمین دایر را که در قسمت (ب) تعیین تکلیف کرده اند که کماکان متناسب با سهم کارکنان اداری مجلس شورای ملی منحل متعلق به آنان است که طبق ضوابط مسکن و شهرسازی به اعضای واجد شرایط واگذار نماید. یعنی دقیقاً تأکید مؤکد است یعنی تکرار قوانینی است که ما در گذشته تصویب کرده ایم و همین الان مجرا و مرعی هست این مسلم است که آن زمین دایری که سند بنام تعاونی هست و مالک آن طبق قوانین تعاونی است این متعلق به تعاونی است و از این زمین دایر هم طبق ضوابط مسکن و شهرسازی براساس حدنصابی که هر نفر در شهرهای بزرگ می تواند زمین را داشته باشد به آنها تعلق می گیرد و این چیزی نیست که ما الان بخواهیم آنرا در قانون بگنجانیم قانونش وجود دارد.

بند (ج) هم از این ماده واحده آمده راجع به حصه نمایندگان مجلس شورای ملی منحل ارائه حکم کرده و به اصدار حکم پرداخته که من فکر می کنم این کار، کار مجلس نیست کار مجلس قانونگذاری است نه صدور حکم ما در مورد اسوال و دارائیه و اسلاک و زمینهای نمایندگان مجلس شورای ملی منحل هم قانون داریم هم حکم امام (رضوان الله تعالی علیه) را داریم و هم احکام حکام شرع را داریم. امام (رضوان الله تعالی علیه) بعد از انقلاب حکم صادر کرده اند و برای اسوال و دارائیه های نمایندگان مجلس شورای ملی منحل تعیین تکلیف کرده اند و این چیزی نیست که ما اینجا بتوانیم در قانون آنرا بگنجانیم و اگر چیزی ما در اینجا بگنجانیم که خلاف قانون اساسی و یا خلاف شرع باشد مسلماً شورای محترم نگهبان آنرا بر می گرداند و ایراد می گیرد بنابراین در مورد

قهرمانه خلبانان عزیز نیروی هوایی در صبح روز گذشته بود که پاسخ قاطعی داده شد به مزدورانی که به تجاوزات مرزی خود در ایامی که مردم در آستانه انتخابات شکوهمند ریاست جمهوری هستند، اخلاقی که می خواستند در استانهای مرزی ایجاد بکنند این پاسخ قاطع داده شد. اولاً ما از خلبانهای عزیز و قهرمان نیروی هوایی که همواره برای دفاع از کشور آماده دفاع و فداکاری بوده اند تشکر می کنیم و سپاس و درود خودمان را به آنها می فرستیم و بر این اصل مهم تأکید می کنیم که جمهوری اسلامی ایران هرگز برای دفاع از کشور و بریدن دست متجاوز کوچکترین تردیدی به خود راه نخواهد داد. (الله اکبر! الله اکبر! الله اکبر!) خامنه ای رهبر، مرگ بر ضد ولایت فقیه، مرگ بر آمریکا، مرگ بر اسرائیل! این مزدوران که چیزی قابل ذکر نیستند اما اگر بزرگترین قدرت جهان هم قصد تجاوز به کشور ما را داشته باشد باز هم در این مسأله ملت قهرمان و بزرگ ما تردید به خود راه نخواهد داد که در این کشور دست متجاوز بی تردید بریده خواهد شد و متجاوز تنبیه خواهد شد. و در پایان هم به رژیم عراق تذکر می دهیم که به خاطر مصالح مردم گرفتار عراق که در سایه بیخردی های رژیم بعث همواره در فشار بوده اند از هشت سال دفاع مقدس ما در برابر تجاوز آنها و دوران پنجساله بعد از جنگ و حوادثی که در منطقه رخ داده است درس عبرت بگیرند و بدانند به مصلحت مردم عراق و مردم منطقه تنها حسن همجواری و همزیستی مسالمت آمیز خواهد بود. والسلام علیکم ورحمة الله (احسنت - احسنت)

۶ - تذکرات نمایندگان مردم در مجلس شورای اسلامی به مسؤولان اجرائی کشور توسط آقای دکتر روحانی نایب رئیس محترم مجلس

نایب رئیس - تذکرات نمایندگان محترم به مسؤولات اجرائی کشور: آقای گلشنی نماینده محترم رودبار به وزیر محترم آموزش و پرورش نسبت به تسریع در احداث دوباب ساختمان مدرسه در منطقه محروم مرکز دهستان دشتویل از بخش رحمت آباد و بلوکات شهرستان رودبار.
آقای خزائی نماینده محترم فریمان، سرخس، احمدآباد و رضویه به وزیر محترم راه و ترابری نسبت به تسریع در حل مشکل اراضی کشاورزان بخش رضویه که در مسیر راه آهن مشهد، سرخس قرار دارد.
آقای زینلی نماینده محترم بیرجند و نهبندان به وزیر محترم نفت نسبت به تأمین فوری مواد سوختی شهرستان بیرجند.
آقای عباسپور نماینده محترم ماکو به وزیر محترم دادگستری نسبت به پرداخت اعتبار لازم برای احداث ساختمان دادگستری ماکو و دادگاه بخش محروم سیه چشمه.

۷ - تصویب کلیات طرح قانونی تعیین تکلیف زمین شرکت تعاونی نمایندگان و کارکنان مجلس شورای ملی منحل

نایب رئیس - دستور را مطرح کنید.
منشی (باهنر) - گزارش شور اول کمیسیون اسور قضائی و حقوقی در خصوص طرح قانونی تعیین تکلیف زمین شرکت تعاونی نمایندگان و کارکنان مجلس شورای ملی منحل مطرح است، اولین مخالف، آقای مهندس شهریار: سید کمال الدین شهریار - بسم الله الرحمن الرحیم
ضمن تشکر از ریاست محترم جلسه که با بیانات محکم شان باعث دلگرمی نمایندگان محترم مجلس و است شهید پرور میهن اسلامی شدند.
بنده به عنوان مخالف طرحی که در دستور هست مطالبی را خدمت نمایندگان محترم عرض می کنم و در پایان خواهش می کنم که به این طرح رأی مخالف داده بشود.

یکی از مواردی که بنده چه در این مجلس و چه در مجلس دوره قبل که در خدمت نمایندگان محترم بوده و مشاهده کرده ام این است که بعضی از نمایندگان محترم هرگاه یک مشکلی را در جامعه یا بخشی از آن را مشاهده و احساس می کنند به جای اینکه به ریشه یابی دقیق آن مشکل بپردازند و علت های بروز مشکل را ارزیابی بکنند با چند خط کوتاه به ارائه یک طرحی همت می کنند که این طرحها معمولاً چه تصویب بشود و چه نشود رافع آن مشکل نیست و مشکل به خاطر آن ریشه هایی که شناخته نشده به جای خودش باقی می ماند و راجع به یکی از این مشکلات و مواردی که ما بیشتر در مجلس دیده ایم که چندخطی داده میشود مسکن است که بعضی از نمایندگان با ارائه طرحهای دوطرفی فکر می کنند که مشکل مسکن قابل حل است.

نایب رئیس - دولت:

انواری (معاون وزارت مسکن و شهرسازی) - بسم الله الرحمن الرحيم
تعاونی مجلس ملی منحلّه از ابتدا که مجلس شورای اسلامی شکل گرفت و یکسری از کارکنان جدید مجلس هم علاقمندی خود را اعلام کرده بودند که عضو این تعاونی باشند یک سری مشکلات در این تداخل شروع شد، در دوره اول مجلس و دوره دوم مجلس مخصوصاً تلاش زیادی شد که یک تفاهمی بین این دو گروه ایجاد شود و به یک شکلی قضیه حل شود وزارت مسکن هم خیلی تلاش کرد که این مشکل را بتواند حل کند متأسفانه به علت اختلافاتی که این دو گروه داشتند و یک مقداری هم مسائل حقوقی مطرح بود توفیق پیدا نشد که به این مشکل مسالمت آمیز پایان داده شود تا به تهیه و تدوین این طرح نمایندگان محترم انجامید. من تشکر می کنم از نمایندگان محترم و کمیسیون قضائی و کمیسیون مسکن که به صورت جدی مسأله را دنبال کرده اند آنچه که مورد بحث هست این است که باتوجه به همه این قوانینی که موجود هست اشاره هم به آن شد ولی مشکل حقوقی این تعاونی به گونه ای است که نمی تواند مشکل را حل کند مگر اینکه این دو گروه را بشود کنار هم دیگر با یک تفاهمی که خودشان خواهند داشت بسامان رسانند اگر آن تفاهم نباشد هیچ راهی نیست جز اینکه یک قانونی قضیه را ببرد و فیصله بدهد که یک سری اختلافات خیلی زیادی هم دامن زده شده آنچه که مطرح است این است که تعاونی سابق یک شخصیت حقوقی مستقلی را دارد زمینی به هر شکل را خریداری کرده اند و مالک آن زمین هستند بخشی از آن زمین دایر است و بخشی از آن بایر است آن قسمت که دایر است ملک این تعاونی است و ما حق تعرض به آن نداریم و آن قسمت را که موات است طبق قانون می توانیم تملک بکنیم و از بد این تعاونی خارج بشود طبق آخرین جمع بندی که شد آن طرح ابتدائی یک مقداری مشکلاتی داشت به این شکلی که نهایت کمیسیون محترم قضائی جمع بندی کرده تبدیل شد. آن قسمت که دایر است در اختیار تعاونی سابق قرار می گیرد و به هر شکلی که خودشان تشخیص می دهند برون عمل کنند چون ما نمی توانیم ضابطه ای بر روی آن داشته باشیم آن بخشی که موات است به تعاونی جدیدی که متشکل از اعضای جدید یعنی کارکنان جدید و کارکنان سابق است یعنی تعاونی جدیدی می تواند تشکیل بشود و کلیه کارکنان سابق و حاضر را در برگیرد آن تعاونی این زمین مواتی که جدا شده در اختیارشان بر اساس این طرح گذاشته می شود که آن بر اساس ضوابطی که وزارت مسکن و شهرسازی دارد بین آنها توزیع شود و مشکلی را هم بوجود نمی آورد یک بخشی هم در ارتباط با سهمی بوده که نمایندگان سابق در دوره طاغوت آنها اگر اموالشان مصادره شده باشد خوب بخشی از این سهمی که بعهده آنها است جدا می شود می تواند جزو سهم همین تعاونی جدید (کارکنان مجلس شورای اسلامی) قرار بگیرد اگر مصادره نشده باشد او هم باز مالک است و طبق همان ضوابطی که بر زمین دایر در آن تعاونی سابق هست می تواند اعمال شود.
نایب رئیس - من تا وقتی که مخبر کمیسیون بیايد و توضیح بدهد این نکته را برای شنوندگان عزیزی که از طریق رادیو به این طرح گوش می کنند تذکر می دهم که این طرح ربطی به نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی ندارد یعنی یک زمینی هست که مال تعاونی سابق بوده بحث این است که این زمین چگونه بین کارمندان مجلس تقسیم بشود حتی سهمی که مال نمایندگان مجلس منحلّه بوده باز بحث این است که آن سهم چطور به کارمندان مجلس داده شود. به هر حال زمینی برای نمایندگان مجلس نیست این تذکر برای شنوندگانی که از طریق رادیو استماع می کنند لازم بود (احسن). کمیسیون:

رحمة الله بسم الله الرحمن الرحيم

من استدعا می کنم عزیزان توجه کنند مطالب زیبایی را برادر بزرگوام جناب آقای شهریاری بعنوان نایب رئیس کمیسیون مسکن و شهرسازی فرمودند که دقیقاً مراد کمیسیون قضائی همین مطالب است. ایشان فرمودند که ما خلاص قانونی نداریم، سؤال من این است که چرا چهارده سال با بودن سه قانون در سه دوره شما قانون را اجراء نکردید که مجلس مجبور شده (جای تأسف دارد) برای اجرای قانون، برای الزام مجریان قانون، قانون وضع کند؟ این جای تأسف است ما قانون لغو مالکیت اراضی موات سال ۱۳۵۸ شورای انقلاب را داریم، سه تبصره الحاقی سال ۵۹ را داریم، قانون اراضی شهری سال ۱۳۶۰ را داریم، قانون زمین شهری سال ۱۳۶۵ را داریم پدر این بندگان خدا، کارکنان اداری مجلس شورای

سهم نمایندگان مجلس شورای ملی منحلّه حکم امام (رضوان الله تعالی علیه) و احکام حکام شرع نافذ است و ما اینجا نمی توانیم در این طرح صدور حکم بکنیم بنابراین با اشاراتی که من کردم این طرح هیچگونه ضرورتی ندارد و تصویب آن هم رافع مشکل نیست.

و اما من چند تذکره به کارکنان مجلس دایم، اول اینکه این کارکنان به جای اینکه علیه هم جوسازی کنند (نایب رئیس - وقت شما تمام شد) اگر اجازه بدهید یک لحظه دیگر تمام می شود و چوب لای چرخ هم دیگر بگذارند بهتر است که بیایند با کمک هم دیگر بروند دنبال گرفتن پروانه و تهیه نقشه و واگذاری به مشاور و پیمانکار برای اجرای طرح، نه اینکه آنها کارکنان قدیم را به طاغوتی بودن متهم می کنند حالا گو اینکه این کارکنانی که در دوره قبل کار می کردند و الان ما از همکاری آنها استفاده می کنیم اینها طاغوتی نیستند و طاغوتی ها مسلماً الان در مجلس جایی ندارند و دستگاهها هم متأسفانه از این دعوای جدید و قدیم استفاده کرده اند و به وظایف خودشان عمل نمی کنند خواهش من این است که اعضای قدیم و جدید تعاونی برادروار دور هم بنشینند و عملاً فکر کنند که این زمین را به چه شکل بسازند که هم خودشان و هم قدیمی ها و جدیدیها صاحب منزل بشوند و ان شاء الله دنبال این نوع طرحهای غیر عملی نباشند والسلام علیکم ورحمة الله.

نایب رئیس - متشکر، موافق را دعوت فرمائید.

منشی (با هنر) - آقای دکتر شیبانی، اولین موافق:

دکتر عباس شیبانی - بسم الله الرحمن الرحيم

ای که دست می رسد کاری بکن

پیش از آن کز تو نیاید هیچ کار

(احسن - احسن)

این مسأله را که برادر عزیزمان مخالفت کرده اند ظاهراً در داستان نبودند. یک زمینی پای کوه بوده یک نماینده دوران طاغوت این را به مجلس و کارکنان مجلس واگذار کرده که آنجا ساخته شود تا بقیه زمینهایش قیمت پیدا کند و آنوقت کسی راجع به صلاحیت اعضای تعاونی که آن کارکنان قدیمی باشند حرفی نزده بند (ب) هم به آنها گفته سر جای خودشان باشند که این توهم پیش نیاید که می خواهیم حق دیگران را تضییع بکنیم. در مورد نمایندگان مجلس منحلّه صحبت بوده نه مجلس فعلی که می گوئید اینها کارشان اشکالی نداشته، نه، نمایندگان دوران طاغوت را امام فرمودند از سال ۴۲ به بعد دیگر هیچ صلاحیت شرعی نداشتند و هر کاری کرده اند خلاف بوده کمیسیون قضائی هم به این دلیل گفته است که سهم آنها به مجلس برمی گردد که در اختیار کارکنان بگذارند اشکالی که در این داستان پیش آمده بود این بوده که یک عده ای از کارکنان فعلی مجلس عضو تعاونی شده بودند که یک عده ای اعضای قدیمی داشته و اعضای قدیمی مدعی مالکیت تمام زمین شده اند و مجلس خواسته تکلیف را روشن بکند گفته آنچه را که سهم کارکنان قدیمی است که مشکلی ندارند بگیرند و طبق ضوابط زمین شهری بسازند که اگر کسی خانه داشته باشد نمی تواند بگیرد و اگر کسی بعد از سال ۶۰ زمین گرفته نمی تواند زمین بگیرد این شرایط هم باید رعایت شود آن طور که به بنده گفته اند بعضی از اینها چندین خانه هم دارند حالا باز هم طالبند و مانع ساخت این شده بودند این اعضاء جدید می خواستند و هیأت رئیسه مجلس هم همت کرد ریاست مجلس پیگیری کرده اند شهرداری اجازه صادر کرد قرار بود شروع به کار کنند که با این اقدامی که آنها کردند رفتند مانع ساخت شدند مجلس می خواهد که این زمین ساخته بشود و آن کارکنان قدیمی حق خودشان را بگیرند و آن چیزهایی که می ماند چون مال دولت هست و مال زمین شهری است مجلس خواسته این را به این کارکنان واگذار کند که عضو این تعاونی هستند و بتوانند از آن بهره بگیرند خواهش من از نمایندگان محترم این است که این را رأی بدهند و آن رأی را که مجلس داده یعنی اظهار نظری که کرده درست طبق نظر حضرت امام بوده و خواسته است به طور قانونی ابلاغ شود که دادگاهها یک وقتی نظر دیگری برخلاف آن ندهند. اشکال این است که می خواهیم رفع اشکال بشود و آنجا ساخته بشود و ان شاء الله زودتر هم قدیمی ها و هم جدیدیها صاحب مسکن بشوند و خواهش ما هم از هیأت رئیسه این است که این را سریعاً پیگیری بکنند بلکه این ساخته شود.

نایب رئیس - متشکر.

منشی - مخالف دیگری ثبت نام نکرده است.

قانون آمده فقط می‌آید کارکنان اداری مجلس شورای اسلامی نه نمایندگان را از این بلا تکلیفی چهارده ساله به صورت یک تکلیف و یک تأکید مؤکد، بلکه یک تأکید مؤکد! بر حسن اجرای قانون دو باره به صورت قانون می‌خواهد در بیاورد و در اختیار قرار بدهد. والسلام علیکم ورحمة الله

نایب رئیس - متشکر، حضار ۱۸۳ نفر، کلیات طرح مطرح است. موافقین با کلیات قیام بفرمایند. (اکثر برخاستند) با اکثریت قاطع تصویب شد.

۸ - بحث درباره لایحه چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری، صنعتی جمهوری اسلامی ایران

نایب رئیس - دستور بعدی را مطرح بفرمائید.
منشی (باهر) - گزارش شوردوم کمیسیون خاص در خصوص لایحه چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری، صنعتی جمهوری اسلامی ایران مطرح است، آقای داودی شمس گزارشی را قرائت و توضیح بدهند.

نایب رئیس - در شور دوم خیلی نیاز نیست اما برای آمادگی مجلس توضیح بدهند. بعد پیشنهادات مطرح می‌شود.
(به شرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون خاص چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری صنعتی جمهوری اسلامی ایران به مجلس شورای اسلامی. شماره ترتیب چاپ ۶۰۷، شماره چاپ سابقه ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۲۷، ۱۲۸، ۱۲۹، ۱۳۰، ۱۳۱، ۱۳۲، ۱۳۳، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۴۰، ۱۴۱، ۱۴۲، ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۴۵، ۱۴۶، ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۵۱، ۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۴، ۱۵۵، ۱۵۶، ۱۵۷، ۱۵۸، ۱۵۹، ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۶۲، ۱۶۳، ۱۶۴، ۱۶۵، ۱۶۶، ۱۶۷، ۱۶۸، ۱۶۹، ۱۷۰، ۱۷۱، ۱۷۲، ۱۷۳، ۱۷۴، ۱۷۵، ۱۷۶، ۱۷۷، ۱۷۸، ۱۷۹، ۱۸۰، ۱۸۱، ۱۸۲، ۱۸۳، ۱۸۴، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۸۷، ۱۸۸، ۱۸۹، ۱۹۰، ۱۹۱، ۱۹۲، ۱۹۳، ۱۹۴، ۱۹۵، ۱۹۶، ۱۹۷، ۱۹۸، ۱۹۹، ۲۰۰، ۲۰۱، ۲۰۲، ۲۰۳، ۲۰۴، ۲۰۵، ۲۰۶، ۲۰۷، ۲۰۸، ۲۰۹، ۲۱۰، ۲۱۱، ۲۱۲، ۲۱۳، ۲۱۴، ۲۱۵، ۲۱۶، ۲۱۷، ۲۱۸، ۲۱۹، ۲۲۰، ۲۲۱، ۲۲۲، ۲۲۳، ۲۲۴، ۲۲۵، ۲۲۶، ۲۲۷، ۲۲۸، ۲۲۹، ۲۳۰، ۲۳۱، ۲۳۲، ۲۳۳، ۲۳۴، ۲۳۵، ۲۳۶، ۲۳۷، ۲۳۸، ۲۳۹، ۲۴۰، ۲۴۱، ۲۴۲، ۲۴۳، ۲۴۴، ۲۴۵، ۲۴۶، ۲۴۷، ۲۴۸، ۲۴۹، ۲۵۰، ۲۵۱، ۲۵۲، ۲۵۳، ۲۵۴، ۲۵۵، ۲۵۶، ۲۵۷، ۲۵۸، ۲۵۹، ۲۶۰، ۲۶۱، ۲۶۲، ۲۶۳، ۲۶۴، ۲۶۵، ۲۶۶، ۲۶۷، ۲۶۸، ۲۶۹، ۲۷۰، ۲۷۱، ۲۷۲، ۲۷۳، ۲۷۴، ۲۷۵، ۲۷۶، ۲۷۷، ۲۷۸، ۲۷۹، ۲۸۰، ۲۸۱، ۲۸۲، ۲۸۳، ۲۸۴، ۲۸۵، ۲۸۶، ۲۸۷، ۲۸۸، ۲۸۹، ۲۹۰، ۲۹۱، ۲۹۲، ۲۹۳، ۲۹۴، ۲۹۵، ۲۹۶، ۲۹۷، ۲۹۸، ۲۹۹، ۳۰۰، ۳۰۱، ۳۰۲، ۳۰۳، ۳۰۴، ۳۰۵، ۳۰۶، ۳۰۷، ۳۰۸، ۳۰۹، ۳۱۰، ۳۱۱، ۳۱۲، ۳۱۳، ۳۱۴، ۳۱۵، ۳۱۶، ۳۱۷، ۳۱۸، ۳۱۹، ۳۲۰، ۳۲۱، ۳۲۲، ۳۲۳، ۳۲۴، ۳۲۵، ۳۲۶، ۳۲۷، ۳۲۸، ۳۲۹، ۳۳۰، ۳۳۱، ۳۳۲، ۳۳۳، ۳۳۴، ۳۳۵، ۳۳۶، ۳۳۷، ۳۳۸، ۳۳۹، ۳۴۰، ۳۴۱، ۳۴۲، ۳۴۳، ۳۴۴، ۳۴۵، ۳۴۶، ۳۴۷، ۳۴۸، ۳۴۹، ۳۵۰، ۳۵۱، ۳۵۲، ۳۵۳، ۳۵۴، ۳۵۵، ۳۵۶، ۳۵۷، ۳۵۸، ۳۵۹، ۳۶۰، ۳۶۱، ۳۶۲، ۳۶۳، ۳۶۴، ۳۶۵، ۳۶۶، ۳۶۷، ۳۶۸، ۳۶۹، ۳۷۰، ۳۷۱، ۳۷۲، ۳۷۳، ۳۷۴، ۳۷۵، ۳۷۶، ۳۷۷، ۳۷۸، ۳۷۹، ۳۸۰، ۳۸۱، ۳۸۲، ۳۸۳، ۳۸۴، ۳۸۵، ۳۸۶، ۳۸۷، ۳۸۸، ۳۸۹، ۳۹۰، ۳۹۱، ۳۹۲، ۳۹۳، ۳۹۴، ۳۹۵، ۳۹۶، ۳۹۷، ۳۹۸، ۳۹۹، ۴۰۰، ۴۰۱، ۴۰۲، ۴۰۳، ۴۰۴، ۴۰۵، ۴۰۶، ۴۰۷، ۴۰۸، ۴۰۹، ۴۱۰، ۴۱۱، ۴۱۲، ۴۱۳، ۴۱۴، ۴۱۵، ۴۱۶، ۴۱۷، ۴۱۸، ۴۱۹، ۴۲۰، ۴۲۱، ۴۲۲، ۴۲۳، ۴۲۴، ۴۲۵، ۴۲۶، ۴۲۷، ۴۲۸، ۴۲۹، ۴۳۰، ۴۳۱، ۴۳۲، ۴۳۳، ۴۳۴، ۴۳۵، ۴۳۶، ۴۳۷، ۴۳۸، ۴۳۹، ۴۴۰، ۴۴۱، ۴۴۲، ۴۴۳، ۴۴۴، ۴۴۵، ۴۴۶، ۴۴۷، ۴۴۸، ۴۴۹، ۴۵۰، ۴۵۱، ۴۵۲، ۴۵۳، ۴۵۴، ۴۵۵، ۴۵۶، ۴۵۷، ۴۵۸، ۴۵۹، ۴۶۰، ۴۶۱، ۴۶۲، ۴۶۳، ۴۶۴، ۴۶۵، ۴۶۶، ۴۶۷، ۴۶۸، ۴۶۹، ۴۷۰، ۴۷۱، ۴۷۲، ۴۷۳، ۴۷۴، ۴۷۵، ۴۷۶، ۴۷۷، ۴۷۸، ۴۷۹، ۴۸۰، ۴۸۱، ۴۸۲، ۴۸۳، ۴۸۴، ۴۸۵، ۴۸۶، ۴۸۷، ۴۸۸، ۴۸۹، ۴۹۰، ۴۹۱، ۴۹۲، ۴۹۳، ۴۹۴، ۴۹۵، ۴۹۶، ۴۹۷، ۴۹۸، ۴۹۹، ۵۰۰، ۵۰۱، ۵۰۲، ۵۰۳، ۵۰۴، ۵۰۵، ۵۰۶، ۵۰۷، ۵۰۸، ۵۰۹، ۵۱۰، ۵۱۱، ۵۱۲، ۵۱۳، ۵۱۴، ۵۱۵، ۵۱۶، ۵۱۷، ۵۱۸، ۵۱۹، ۵۲۰، ۵۲۱، ۵۲۲، ۵۲۳، ۵۲۴، ۵۲۵، ۵۲۶، ۵۲۷، ۵۲۸، ۵۲۹، ۵۳۰، ۵۳۱، ۵۳۲، ۵۳۳، ۵۳۴، ۵۳۵، ۵۳۶، ۵۳۷، ۵۳۸، ۵۳۹، ۵۴۰، ۵۴۱، ۵۴۲، ۵۴۳، ۵۴۴، ۵۴۵، ۵۴۶، ۵۴۷، ۵۴۸، ۵۴۹، ۵۵۰، ۵۵۱، ۵۵۲، ۵۵۳، ۵۵۴، ۵۵۵، ۵۵۶، ۵۵۷، ۵۵۸، ۵۵۹، ۵۶۰، ۵۶۱، ۵۶۲، ۵۶۳، ۵۶۴، ۵۶۵، ۵۶۶، ۵۶۷، ۵۶۸، ۵۶۹، ۵۷۰، ۵۷۱، ۵۷۲، ۵۷۳، ۵۷۴، ۵۷۵، ۵۷۶، ۵۷۷، ۵۷۸، ۵۷۹، ۵۸۰، ۵۸۱، ۵۸۲، ۵۸۳، ۵۸۴، ۵۸۵، ۵۸۶، ۵۸۷، ۵۸۸، ۵۸۹، ۵۹۰، ۵۹۱، ۵۹۲، ۵۹۳، ۵۹۴، ۵۹۵، ۵۹۶، ۵۹۷، ۵۹۸، ۵۹۹، ۶۰۰، ۶۰۱، ۶۰۲، ۶۰۳، ۶۰۴، ۶۰۵، ۶۰۶، ۶۰۷، ۶۰۸، ۶۰۹، ۶۱۰، ۶۱۱، ۶۱۲، ۶۱۳، ۶۱۴، ۶۱۵، ۶۱۶، ۶۱۷، ۶۱۸، ۶۱۹، ۶۲۰، ۶۲۱، ۶۲۲، ۶۲۳، ۶۲۴، ۶۲۵، ۶۲۶، ۶۲۷، ۶۲۸، ۶۲۹، ۶۳۰، ۶۳۱، ۶۳۲، ۶۳۳، ۶۳۴، ۶۳۵، ۶۳۶، ۶۳۷، ۶۳۸، ۶۳۹، ۶۴۰، ۶۴۱، ۶۴۲، ۶۴۳، ۶۴۴، ۶۴۵، ۶۴۶، ۶۴۷، ۶۴۸، ۶۴۹، ۶۵۰، ۶۵۱، ۶۵۲، ۶۵۳، ۶۵۴، ۶۵۵، ۶۵۶، ۶۵۷، ۶۵۸، ۶۵۹، ۶۶۰، ۶۶۱، ۶۶۲، ۶۶۳، ۶۶۴، ۶۶۵، ۶۶۶، ۶۶۷، ۶۶۸، ۶۶۹، ۶۷۰، ۶۷۱، ۶۷۲، ۶۷۳، ۶۷۴، ۶۷۵، ۶۷۶، ۶۷۷، ۶۷۸، ۶۷۹، ۶۸۰، ۶۸۱، ۶۸۲، ۶۸۳، ۶۸۴، ۶۸۵، ۶۸۶، ۶۸۷، ۶۸۸، ۶۸۹، ۶۹۰، ۶۹۱، ۶۹۲، ۶۹۳، ۶۹۴، ۶۹۵، ۶۹۶، ۶۹۷، ۶۹۸، ۶۹۹، ۷۰۰، ۷۰۱، ۷۰۲، ۷۰۳، ۷۰۴، ۷۰۵، ۷۰۶، ۷۰۷، ۷۰۸، ۷۰۹، ۷۱۰، ۷۱۱، ۷۱۲، ۷۱۳، ۷۱۴، ۷۱۵، ۷۱۶، ۷۱۷، ۷۱۸، ۷۱۹، ۷۲۰، ۷۲۱، ۷۲۲، ۷۲۳، ۷۲۴، ۷۲۵، ۷۲۶، ۷۲۷، ۷۲۸، ۷۲۹، ۷۳۰، ۷۳۱، ۷۳۲، ۷۳۳، ۷۳۴، ۷۳۵، ۷۳۶، ۷۳۷، ۷۳۸، ۷۳۹، ۷۴۰، ۷۴۱، ۷۴۲، ۷۴۳، ۷۴۴، ۷۴۵، ۷۴۶، ۷۴۷، ۷۴۸، ۷۴۹، ۷۵۰، ۷۵۱، ۷۵۲، ۷۵۳، ۷۵۴، ۷۵۵، ۷۵۶، ۷۵۷، ۷۵۸، ۷۵۹، ۷۶۰، ۷۶۱، ۷۶۲، ۷۶۳، ۷۶۴، ۷۶۵، ۷۶۶، ۷۶۷، ۷۶۸، ۷۶۹، ۷۷۰، ۷۷۱، ۷۷۲، ۷۷۳، ۷۷۴، ۷۷۵، ۷۷۶، ۷۷۷، ۷۷۸، ۷۷۹، ۷۸۰، ۷۸۱، ۷۸۲، ۷۸۳، ۷۸۴، ۷۸۵، ۷۸۶، ۷۸۷، ۷۸۸، ۷۸۹، ۷۹۰، ۷۹۱، ۷۹۲، ۷۹۳، ۷۹۴، ۷۹۵، ۷۹۶، ۷۹۷، ۷۹۸، ۷۹۹، ۸۰۰، ۸۰۱، ۸۰۲، ۸۰۳، ۸۰۴، ۸۰۵، ۸۰۶، ۸۰۷، ۸۰۸، ۸۰۹، ۸۱۰، ۸۱۱، ۸۱۲، ۸۱۳، ۸۱۴، ۸۱۵، ۸۱۶، ۸۱۷، ۸۱۸، ۸۱۹، ۸۲۰، ۸۲۱، ۸۲۲، ۸۲۳، ۸۲۴، ۸۲۵، ۸۲۶، ۸۲۷، ۸۲۸، ۸۲۹، ۸۳۰، ۸۳۱، ۸۳۲، ۸۳۳، ۸۳۴، ۸۳۵، ۸۳۶، ۸۳۷، ۸۳۸، ۸۳۹، ۸۴۰، ۸۴۱، ۸۴۲، ۸۴۳، ۸۴۴، ۸۴۵، ۸۴۶، ۸۴۷، ۸۴۸، ۸۴۹، ۸۵۰، ۸۵۱، ۸۵۲، ۸۵۳، ۸۵۴، ۸۵۵، ۸۵۶، ۸۵۷، ۸۵۸، ۸۵۹، ۸۶۰، ۸۶۱، ۸۶۲، ۸۶۳، ۸۶۴، ۸۶۵، ۸۶۶، ۸۶۷، ۸۶۸، ۸۶۹، ۸۷۰، ۸۷۱، ۸۷۲، ۸۷۳، ۸۷۴، ۸۷۵، ۸۷۶، ۸۷۷، ۸۷۸، ۸۷۹، ۸۸۰، ۸۸۱، ۸۸۲، ۸۸۳، ۸۸۴، ۸۸۵، ۸۸۶، ۸۸۷، ۸۸۸، ۸۸۹، ۸۹۰، ۸۹۱، ۸۹۲، ۸۹۳، ۸۹۴، ۸۹۵، ۸۹۶، ۸۹۷، ۸۹۸، ۸۹۹، ۹۰۰، ۹۰۱، ۹۰۲، ۹۰۳، ۹۰۴، ۹۰۵، ۹۰۶، ۹۰۷، ۹۰۸، ۹۰۹، ۹۱۰، ۹۱۱، ۹۱۲، ۹۱۳، ۹۱۴، ۹۱۵، ۹۱۶، ۹۱۷، ۹۱۸، ۹۱۹، ۹۲۰، ۹۲۱، ۹۲۲، ۹۲۳، ۹۲۴، ۹۲۵، ۹۲۶، ۹۲۷، ۹۲۸، ۹۲۹، ۹۳۰، ۹۳۱، ۹۳۲، ۹۳۳، ۹۳۴، ۹۳۵، ۹۳۶، ۹۳۷، ۹۳۸، ۹۳۹، ۹۴۰، ۹۴۱، ۹۴۲، ۹۴۳، ۹۴۴، ۹۴۵، ۹۴۶، ۹۴۷، ۹۴۸، ۹۴۹، ۹۵۰، ۹۵۱، ۹۵۲، ۹۵۳، ۹۵۴، ۹۵۵، ۹۵۶، ۹۵۷، ۹۵۸، ۹۵۹، ۹۶۰، ۹۶۱، ۹۶۲، ۹۶۳، ۹۶۴، ۹۶۵، ۹۶۶، ۹۶۷، ۹۶۸، ۹۶۹، ۹۷۰، ۹۷۱، ۹۷۲، ۹۷۳، ۹۷۴، ۹۷۵، ۹۷۶، ۹۷۷، ۹۷۸، ۹۷۹، ۹۸۰، ۹۸۱، ۹۸۲، ۹۸۳، ۹۸۴، ۹۸۵، ۹۸۶، ۹۸۷، ۹۸۸، ۹۸۹، ۹۹۰، ۹۹۱، ۹۹۲، ۹۹۳، ۹۹۴، ۹۹۵، ۹۹۶، ۹۹۷، ۹۹۸، ۹۹۹، ۱۰۰۰، ۱۰۰۱، ۱۰۰۲، ۱۰۰۳، ۱۰۰۴، ۱۰۰۵، ۱۰۰۶، ۱۰۰۷، ۱۰۰۸، ۱۰۰۹، ۱۰۱۰، ۱۰۱۱، ۱۰۱۲، ۱۰۱۳، ۱۰۱۴، ۱۰۱۵، ۱۰۱۶، ۱۰۱۷، ۱۰۱۸، ۱۰۱۹، ۱۰۲۰، ۱۰۲۱، ۱۰۲۲، ۱۰۲۳، ۱۰۲۴، ۱۰۲۵، ۱۰۲۶، ۱۰۲۷، ۱۰۲۸، ۱۰۲۹، ۱۰۳۰، ۱۰۳۱، ۱۰۳۲، ۱۰۳۳، ۱۰۳۴، ۱۰۳۵، ۱۰۳۶، ۱۰۳۷، ۱۰۳۸، ۱۰۳۹، ۱۰۴۰، ۱۰۴۱، ۱۰۴۲، ۱۰۴۳، ۱۰۴۴، ۱۰۴۵، ۱۰۴۶، ۱۰۴۷، ۱۰۴۸، ۱۰۴۹، ۱۰۵۰، ۱۰۵۱، ۱۰۵۲، ۱۰۵۳، ۱۰۵۴، ۱۰۵۵، ۱۰۵۶، ۱۰۵۷، ۱۰۵۸، ۱۰۵۹، ۱۰۶۰، ۱۰۶۱، ۱۰۶۲، ۱۰۶۳، ۱۰۶۴، ۱۰۶۵، ۱۰۶۶، ۱۰۶۷، ۱۰۶۸، ۱۰۶۹، ۱۰۷۰، ۱۰۷۱، ۱۰۷۲، ۱۰۷۳، ۱۰۷۴، ۱۰۷۵، ۱۰۷۶، ۱۰۷۷، ۱۰۷۸، ۱۰۷۹، ۱۰۸۰، ۱۰۸۱، ۱۰۸۲، ۱۰۸۳، ۱۰۸۴، ۱۰۸۵، ۱۰۸۶، ۱۰۸۷، ۱۰۸۸، ۱۰۸۹، ۱۰۹۰، ۱۰۹۱، ۱۰۹۲، ۱۰۹۳، ۱۰۹۴، ۱۰۹۵، ۱۰۹۶، ۱۰۹۷، ۱۰۹۸، ۱۰۹۹، ۱۱۰۰، ۱۱۰۱، ۱۱۰۲، ۱۱۰۳، ۱۱۰۴، ۱۱۰۵، ۱۱۰۶، ۱۱۰۷، ۱۱۰۸، ۱۱۰۹، ۱۱۱۰، ۱۱۱۱، ۱۱۱۲، ۱۱۱۳، ۱۱۱۴، ۱۱۱۵، ۱۱۱۶، ۱۱۱۷، ۱۱۱۸، ۱۱۱۹، ۱۱۲۰، ۱۱۲۱، ۱۱۲۲، ۱۱۲۳، ۱۱۲۴، ۱۱۲۵، ۱۱۲۶، ۱۱۲۷، ۱۱۲۸، ۱۱۲۹، ۱۱۳۰، ۱۱۳۱، ۱۱۳۲، ۱۱۳۳، ۱۱۳۴، ۱۱۳۵، ۱۱۳۶، ۱۱۳۷، ۱۱۳۸، ۱۱۳۹، ۱۱۴۰، ۱۱۴۱، ۱۱۴۲، ۱۱۴۳، ۱۱۴۴، ۱۱۴۵، ۱۱۴۶، ۱۱۴۷، ۱۱۴۸، ۱۱۴۹، ۱۱۵۰، ۱۱۵۱، ۱۱۵۲، ۱۱۵۳، ۱۱۵۴، ۱۱۵۵، ۱۱۵۶، ۱۱۵۷، ۱۱۵۸، ۱۱۵۹، ۱۱۶۰، ۱۱۶۱، ۱۱۶۲، ۱۱۶۳، ۱۱۶۴، ۱۱۶۵، ۱۱۶۶، ۱۱۶۷، ۱۱۶۸، ۱۱۶۹، ۱۱۷۰، ۱۱۷۱، ۱۱۷۲، ۱۱۷۳، ۱۱۷۴، ۱۱۷۵، ۱۱۷۶، ۱۱۷۷، ۱۱۷۸، ۱۱۷۹، ۱۱۸۰، ۱۱۸۱، ۱۱۸۲، ۱۱۸۳، ۱۱۸۴، ۱۱۸۵، ۱۱۸۶، ۱۱۸۷، ۱۱۸۸، ۱۱۸۹، ۱۱۹۰، ۱۱۹۱، ۱۱۹۲، ۱۱۹۳، ۱۱۹۴، ۱۱۹۵، ۱۱۹۶، ۱۱۹۷، ۱۱۹۸، ۱۱۹۹، ۱۲۰۰، ۱۲۰۱، ۱۲۰۲، ۱۲۰۳، ۱۲۰۴، ۱۲۰۵، ۱۲۰۶، ۱۲۰۷، ۱۲۰۸، ۱۲۰۹، ۱۲۱۰، ۱۲۱۱، ۱۲۱۲، ۱۲۱۳، ۱۲۱۴، ۱۲۱۵، ۱۲۱۶، ۱۲۱۷، ۱۲۱۸، ۱۲۱۹، ۱۲۲۰، ۱۲۲۱، ۱۲۲۲، ۱۲۲۳، ۱۲۲۴، ۱۲۲۵، ۱۲۲۶، ۱۲۲۷، ۱۲۲۸، ۱۲۲۹، ۱۲۳۰، ۱۲۳۱، ۱۲۳۲، ۱۲۳۳، ۱۲۳۴، ۱۲۳۵، ۱۲۳۶، ۱۲۳۷، ۱۲۳۸، ۱۲۳۹، ۱۲۴۰، ۱۲۴۱، ۱۲۴۲، ۱۲۴۳، ۱۲۴۴، ۱۲۴۵، ۱۲۴۶، ۱۲۴۷، ۱۲۴۸، ۱۲۴۹، ۱۲۵۰، ۱۲۵۱، ۱۲۵۲، ۱۲۵۳، ۱۲۵۴، ۱۲۵۵، ۱۲۵۶، ۱۲۵۷، ۱۲۵۸، ۱۲۵۹، ۱۲۶۰، ۱۲۶۱، ۱۲۶۲، ۱۲۶۳، ۱۲۶۴، ۱۲۶۵، ۱۲۶۶، ۱۲۶۷، ۱۲۶۸، ۱۲۶۹، ۱۲۷۰، ۱۲۷۱، ۱۲۷۲، ۱۲۷۳، ۱۲۷۴، ۱۲۷۵، ۱۲۷۶، ۱۲۷۷، ۱۲۷۸، ۱۲۷۹، ۱۲۸۰، ۱۲۸۱، ۱۲۸۲، ۱۲۸۳، ۱۲۸۴، ۱۲۸۵، ۱۲۸۶، ۱۲۸۷، ۱۲۸۸، ۱۲۸۹، ۱۲۹۰، ۱۲۹۱، ۱۲۹۲، ۱۲۹۳، ۱۲۹۴، ۱۲۹۵، ۱۲۹۶، ۱۲۹۷، ۱۲۹۸، ۱۲۹۹، ۱۳۰۰، ۱۳۰۱، ۱۳۰۲، ۱۳۰۳، ۱۳۰۴، ۱۳۰۵، ۱۳۰۶، ۱۳۰۷، ۱۳۰۸، ۱۳۰۹، ۱۳۱۰، ۱۳۱۱، ۱۳۱۲، ۱۳۱۳، ۱۳۱۴، ۱۳۱۵، ۱۳۱۶، ۱۳۱۷، ۱۳۱۸، ۱۳۱۹، ۱۳۲۰، ۱۳۲۱، ۱۳۲۲، ۱۳۲۳، ۱۳۲۴، ۱۳۲۵، ۱۳۲۶، ۱۳۲۷، ۱۳۲۸، ۱۳۲۹، ۱۳۳۰، ۱۳۳۱، ۱۳۳۲، ۱۳۳۳، ۱۳۳۴، ۱۳۳۵، ۱۳۳۶، ۱۳۳۷، ۱۳۳۸، ۱۳۳۹، ۱۳۴۰، ۱۳۴۱، ۱۳۴۲، ۱۳۴۳، ۱۳۴۴، ۱۳۴۵، ۱۳۴۶، ۱۳۴۷، ۱۳۴۸، ۱۳۴۹، ۱۳۵۰، ۱۳۵۱، ۱۳۵۲، ۱۳۵۳، ۱۳۵۴، ۱۳۵۵، ۱۳۵۶، ۱۳۵۷، ۱۳۵۸، ۱۳۵۹، ۱۳۶۰، ۱۳۶۱، ۱۳۶۲، ۱۳۶۳، ۱۳۶۴، ۱۳۶۵، ۱۳۶۶، ۱۳۶۷، ۱۳۶۸، ۱۳۶۹، ۱۳۷۰، ۱۳۷۱، ۱۳۷۲، ۱۳۷۳، ۱۳۷۴، ۱۳۷۵، ۱۳۷۶، ۱۳۷۷، ۱۳۷۸، ۱۳۷۹، ۱۳۸۰، ۱۳۸۱، ۱۳۸۲، ۱۳۸۳، ۱۳۸۴، ۱۳۸۵، ۱۳۸۶، ۱۳۸۷، ۱۳۸۸، ۱۳۸۹، ۱۳۹۰، ۱۳۹۱، ۱۳۹۲، ۱۳۹۳، ۱۳۹۴، ۱۳۹۵، ۱۳۹۶، ۱۳۹۷، ۱۳۹۸، ۱۳۹۹، ۱۴۰۰، ۱۴۰۱، ۱۴۰۲، ۱۴۰۳، ۱۴۰۴، ۱۴۰۵، ۱۴۰۶، ۱۴۰۷، ۱۴۰۸، ۱۴۰۹، ۱۴۱۰، ۱۴۱۱، ۱۴۱۲، ۱۴۱۳، ۱۴۱۴، ۱۴۱۵، ۱۴۱۶، ۱۴۱۷، ۱۴۱۸، ۱۴۱۹، ۱۴۲۰، ۱۴۲۱، ۱۴۲۲، ۱۴۲۳، ۱۴۲۴، ۱۴۲۵، ۱۴۲۶، ۱۴۲۷، ۱۴۲۸، ۱۴۲۹، ۱۴۳۰، ۱۴۳۱، ۱۴۳۲، ۱۴۳۳، ۱۴۳۴، ۱۴۳۵، ۱۴۳۶، ۱۴۳۷، ۱۴۳۸، ۱۴۳۹، ۱۴۴۰، ۱۴۴۱، ۱۴۴۲، ۱۴۴۳، ۱۴۴۴، ۱۴۴۵، ۱۴۴۶، ۱۴۴۷، ۱۴

تصرف غیرقانونی در اسوال عمومی محسوب میشود».

۴- نکته چهارمی که من می‌خواهم اشاره کنم مربوط به متولی مناطق آزاد هست که یک شورای عالی است به ریاست رئیس جمهور، عضویت هشت وزیر علاوه چند رئیس سازمان مثل سازمان برنامه و بودجه، رئیس کل بانک مرکزی و رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن .

این شورا ترکیبش طوری است که هم وزرای اقتصادی در آن هستند مثل اقتصاد و دارائی و بازرگانی، هم وزرای تولیدی مثل صنایع و صنایع سنگین و معادن، هم وزرای بخش سیاسی مثل اطلاعات و کشور و هم بخش اجتماعی مثل وزیر کار و امور اجتماعی و هم بخش خصوصی و نماینده بخش خصوصی که رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن هست .

علاوه بر آن سه نفر از نمایندگان مجلس پیش‌بینی شده است که بتوانند در جلسات شورای عالی به عنوان ناظر شرکت بکنند .

۵- برای اینکه مناطق آزاد متعدد هستند ، حالا سه تا هستند و در آینده هم ممکن است اضافه بشوند و حتماً اضافه خواهند شد برای شورای عالی یک دبیرخانه‌ای پیش‌بینی شده و وظایف معینی هم برای شورای عالی و هم برای این دبیرخانه تعیین شده .

بعلاوه مجمع عمومی سازمانهای مختلف یعنی مناطق آزاد مختلف همان شورای عالی هست . به این ترتیب از پراکندگی جلوگیری میشود یعنی دبیرخانه می‌تواند (همانطور که بعداً در موادش خوانده خواهد شد) روابط بین شورای عالی و سازمانهای مناطق آزاد را با مجلس و سایر دستگاههای دولتی برقرار بکند . همینطور بررسی‌ها و نظارت‌های ضروری را به منظور ایجاد هماهنگی انجام بدهد و بعضی وظایف دیگری که دارد ...

۶- در همینجا در این لایحه پیش‌بینی شد که شورای عالی موظف است هر شش ماه یک بار گزارشی از پیشرفت امور و عملکرد مناطق آزاد را به کمیسیونهای مجلس شورای اسلامی ارسال کند که این هم یک وجه نظارتی دیگری است در این نظام مناطق آزاد .

۷- هر منطقه توسط سازمانی که به صورت شرکت باشخصیت حقوقی مستقل تشکیل می‌گردد و سرمایه آن متعلق به دولت است اداره میشود .

از تذکرات مهمی که می‌دادند یکی این بود که باید مناطق آزاد استقلال داشته باشند، از طرف دیگر بایستی تحت نظارت باشند و حساب، کتاب داشته باشند . به این ترتیب می‌بینیم که تمام این قوانین حاکم بر شرکت‌های دولتی، بر شرکت‌ها و قانون تجارت حاکم خواهد بود و از طرف دیگر چون سرمایه‌اش متعلق به دولت هست نظارت‌های دیگر هم دولت فقط در سطح بالا از طریق آن دبیرخانه و شورای عالی اعمال می‌کند .

اساسنامه سازمانها ، یعنی هر منطقه‌ای که آزاد میشود باید اساسنامه‌اش به تصویب هیأت وزیران برسد .

۸- نحوه انتخاب هیأت مدیره و مدیرعامل مشخص شده و این انتخاب و همینطور اختیار عزل آنها داده شده است به شورای عالی و مدیر عامل که از بین اعضای هیأت مدیره انتخاب میشود به موجب حکم ریاست جمهوری منصوب خواهد شد و بالاترین مقام اجرائی در زمینه‌های اقتصادی و زیربنائی منطقه است .

۹- رابطه دستگاههای اجرائی کشور در هر منطقه یعنی در آن استانی که منطقه آزاد هست مشخص شده به این ترتیب که ارگانهای اجرائی کشور به یکی از دو روش زیر نسبت به اعمال تصدی و حاکمیت دولت در منطقه اقدام می‌نمایند :

الف- طی حکمی اختیارات به رئیس منطقه تفویض می‌گردد .

ب- با موافقت رئیس منطقه به فرد واجد شرایط حکم داده میشود .

در همینجا عرض کنم که برای کار قوه قضائیه هم پیش‌بینی لازم شده . به این ترتیب که قوه قضائیه با تشخیص رئیس قوه واحدهای مورد نیاز را در هر منطقه مستقر می‌نماید . این واحدها تابع قوانین قضائی کشور خواهند بود .

این هم از نکاتی بود که نمایندگان محترم خیلی به آن عنایت داشتند و پیگیری می‌فرمودند .

۱۰- برای توسعه کار سازمان هر منطقه طی ماده‌ای پیش‌بینی شده است که سازمان هر منطقه بتواند با تصویب شورای عالی نسبت به تشکیل شرکت‌های لازم که طبق موازین قانون تجارت تشکیل میشود اقدام نمایند .

اینجا عرض کنم که در قسمت وظایف شورای عالی گفته شده است که وقتی

می‌خواهند شرکتی یا نمایندگی تأسیس کنند حتماً باید از شورای عالی اجازه بگیرند . بنابراین ، این شرکت‌ها آنطور هم باز نخواهد بود، یعنی با تصویب شورای عالی می‌آیند شرکت فرعی تأسیس می‌کنند .

۱۱- برای اینکه مناطق آزاد انعطاف پذیری و آزادی عمل لازم رداشته باشند اجازه داده شده است که قراردادهای لازم را با اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی منعقد نمایند و با سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی برای انجام طرحهای عمرانی و تولیدی مشارکت کنند .

اختلافها و دعاوی ناشی از قراردادهای منعقد شده حسب توافقات و تعهدهای قراردادی دوطرف رسیدگی و حل و فصل میشود .

بدانیم که مناطق آزاد تجاری بایستی درگیر بوروکراسی و گرفتاریهایی از این قبیل باشند . بنابراین چنین اختیاراتی داده شده، ولی حدود اختیارات و چارچوبها دقیقاً مشخص شده . من باز به موارد دیگر آن اشاره می‌کنم :

سازمان هر منطقه می‌تواند با تصویب شورای عالی در مقابل انجام خدمات شهری و فراهم نمودن تسهیلات مواصلاتی، بهداشت، اسوارفرهنگی، آموزشی و رفاهی از اشخاص حقیقی و حقوقی ساکن منطقه عوارض اخذ نماید و همینطور اختیارات دیگری که داده شده است .

۱۲- مقررات مربوط به اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی و صدور رواید ویژه برای مناطق به موجب آئین‌نامه‌هایی خواهد بود که پس از تأیید شورای عالی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید .

۱۳- در مورد معافیت مالیاتی :

اشخاص حقیقی و حقوقی که در منطقه (یعنی مناطق آزاد) به انواع فعالیتهای اقتصادی اشتغال دارند نسبت به هر نوع فعالیت اقتصادی در منطقه آزاد از تاریخ بهره‌برداری مندرج در مجوز به مدت ۱۰ سال از پرداخت مالیات بر درآمد و دارائی، موضوع قانون مالیاتهای مستقیم معاف خواهند بود و پس از انقضای ۱۰ سال تابع مقررات ویژه مالیاتی خواهند بود که به پیشنهاد شورای عالی به تصویب مجلس خواهد رسید .

۱۴- در مورد مبادلات خارجی (مبادلات باخارج از کشور) پیش‌بینی شده است که مبادلات بازرگانی مناطق با خارج از کشور پس از ثبت گمرکی از شمول مقررات صادرات و واردات مستثنی هستند و مقررات صدور و ورود کالا و تشریفات گمرکی در محدوده هر منطقه توسط شورای عالی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید .

پس گمرک آنجا برای ثبت حضور دارد ، بقیه مقرراتش طبق آئین‌نامه‌ای است که دولت تصویب می‌کند .

مبادلات بازرگانی مناطق با سایر نقاط کشور اعم از مسافری و تجاری تابع مقررات عمومی صادرات و واردات کشور می‌باشد .

می‌دانیم که یکی از نکات مهم اینجا این بود که (و نمایندگان محترم بجا حساسیت روی آن داشتند) این مناطق دوباره یک مکان وارداتی و یک نقطه وارداتی برای کشور نشود، کمالینکه در این اوایل کار بطور رسمی بوده است و بیشتر برای صادرات باشد . این است که این مقررات وضع شد .

۱۵- در مورد معافیت از حقوق گمرکی و سود بازرگانی بعد از بحث زیاد پیش‌بینی‌های لازم صورت گرفت که سه مورد مهمش را ما ذکر می‌کنیم :

اول، واردات کالای تولید شده در منطقه آزاد به سایر نقاط کشور در مواردی که تولید مشابه داخلی ندارد تا حد ارزش افزوده در آن منطقه با تصویب شورای عالی از پرداخت تمام یا قسمتی از حقوق گمرکی و سود بازرگانی معاف می‌باشد .

ملاحظه می‌فرمائید که هفت، هشت نکته در این هست و معافیت برای تمام آن داده نشده، معافیت برای تمام کالاها داده نشده، فقط برای آن کالاهایی که به حد و فور در کشور تولید میشود اصلاً معافیت داده نمیشود و آنهایی که مشابه داخلی ندارند اگر آنجا تولید شده است تا حد ارزش افزوده به آن معافیت داده میشود، آنهم با ضوابطی که شورای عالی تعیین می‌کند .

بدین ترتیب در مناطق آزاد دیگر آن کالاهایی که در داخل کشور فراوان است نمی‌روند تولید بکنند، می‌روند سراغ کالاهای دیگر و احتیاجات کشور را رفع می‌کنند .

شرط دوم برای مسائل حقوقی و گمرکی :

ورود کالاهایی که تمام یا بخشی از مواد اولیه آن از داخل کشور تأمین

منشی - آقای مهندس نوروزی پیشنهاد کرده‌اند در ماده ۱ عنوان «صنعتی» از مناطق آزاد تجاری و صنعتی حذف گردد و تنها «مناطق آزاد تجاری» شود. عبدالله نوروزی - بسم الله الرحمن الرحيم.

البته چنانچه آئین نامه اجازه بدهد من یک اصلاحیه به این پیشنهادم خواهم زد و آن مسأله این است که در جزایر، در ساحل ما مشکلی نداریم. حالا نمی‌دانم این وفق آئین نامه هست یا نه؟ (منشی - جزایر کجا اضافه بشود؟) عنوان «صنعتی» از مناطق آزاد تجاری و صنعتی در جزایر حذف شود. یعنی جزیره کیش و جزیره قشم، ولی در چابهار مشکلی نخواهیم داشت. قاعدتاً آئین نامه اجازه خواهد داد.

علت این پیشنهاد هم براین قضیه است. جزایر ما نقاط حساس استراتژیک ما هستند و این جزایر به عنوان هدفهای ثابت در مقابله با دشمنانی که در طول تاریخ همیشه ممکن است به ما هجوم بکنند و ما باید با آنها مقابله بکنیم و در واقع در آنجا ما می‌بایستی موقعیت و استحکامات و مناسبت‌هایی را داشته باشیم که بتوانیم از حریم و محدوده و حدود آن دفاع بکنیم.

کالاهای تجاری، صنعتی و انبارهای کالا قابل جایگزینی و جابجایی هست ولی تأسیسات گرانقیمت صنعتی چه با مشارکت خارجی، چه از امکانات داخلی سرمایه‌گذاری بشود به عنوان هدفهای ثابت و حساس برای آسیب پذیری ما در مقابل دشمن خواهد بود، و اگر خدای نکرده هر فعل و انفعال سیاسی و نظامی بخواهد صورت بگیرد ما را زمینگیر خواهد کرد ما یا ناچاریم به خاطر حفظ آن منافع که متضمنش هستیم برای خارجی‌ها کوتاه بیاییم یا از سرمایه‌های خودمان یا اینکه می‌بایستی آن هدفهای ثابت را نشانه بروند دشمن به راحتی... (نایب رئیس - وقتان تمام است آقای نوروزی!) چشم. لذا اگر ما بیاییم تأسیسات صنعتی و سرمایه‌گذاریهای ثابت، کارخانجات، صنایع و امثالهم را در ساحل ایجاد کنیم که متصل به خاک هست و امکان دفاع از ما وجود دارد و محصولاتش را به عنوان کالاها و فرآورده‌های قابل تجارت منتقل بکنیم از آن مناطق جزایر به خارج یا از خارج به داخل، این نگرانی رفع خواهد شد. انگیزه و هدف من این بود و این اصلاحیه هم که عرض می‌کنم در ساحل مطلبی نیست، فقط در دو جزیره کیش و قشم مورد نظر است.

منشی - آقای عباسی، مخالف:

عباس عباسی - بسم الله الرحمن الرحيم.

ابتدائاً من از حساسیتی که برادران دارند تشکر می‌کنم چون نظری جز خیرخواهی و عشق و علاقه به نظام و کشور جمهوری اسلامی ایران ندارند. ولی من فکر کردم ایشان پیشنهاد حذف «تجاری» را می‌دهند و همان «صنعتی» باقی بماند. ما نیاز عمده‌مان به صنعت هست، تجارت کاری ندارد، مشکلی نیست. هر کسی که یک مقدار حداقل شعور داشته باشد می‌تواند تجارت بکند. حالا یک نفر تجارتش تحت عنوان دستفروشی در خیابان است، یک کسی تجارتش تحت عنوان کارت بازرگانی و صدها هزارتن جنس وارد کردن به کشوری و صادر کردن از کشور دیگری است. این مسأله‌ای ندارد. و وقتی تجاری شد یعنی کل آنچه را که حداقل ما حلال می‌دانیم، از آداس و بیسکویت و بیفک نمکی و بادکنک و انواع و اقسام لباسهای دوخته و مبتذل هم اینها همه تجاری است.

من از آقای نوروزی به خاطر حساسیتشان تشکر می‌کنم ولی اگر پیشنهاد حذف «تجاری» می‌دادند بسیار قابل قبول‌تر بود. به آقایان عرض بکنم تجاری بودن به نفع منطقه هست یعنی آسانتر است، راحت‌تر است. کاری ندارد، مشکلی ندارد. می‌روند کالای آوردن مثلاً قشم و کیش و از قشم و کیش هم به داخل کشور سرازیر میشود و یا فرضاً به سایر کشورها ارسال میشود.

مانیاز به صنعت داریم، صنعت بالا می‌خواهیم از سرمایه‌گذاری دیگران در ارتباط با صنعت استفاده ببریم. ما چه نیازی به سرمایه‌گذاری دیگران در ارتباط با تجارت داریم؟ این اصلاً نیازی به بخشودگی مالیاتی و عوارض ندارد.

اما اینکه آقایان می‌گویند جزایر برای ما... حرفی نیست. در اصل حرف درستی است ولی من متأسفم که این جمله را عرض می‌کنم، واقعاً متأسفم و دوست نمی‌داشتم اصلاً این حرف را بزنم. ولی چون آقای نوروزی فرمودند، من دیگر اجبار دارم و از همه عذر می‌خواهم. ما خود بخود به دنیا داریم اعلام می‌کنیم که می‌ترسیم! چه خبر است؟ برای چه؟ ما ملتی قوی هستیم، مسلمانیم. مگر همینجور بیخود است که هر کشوری برسد یک تکه از خاک یک کشوری را

و در منطقه آزاد تولید میشود از تمام یا به تناسب بخشی از حقوق گمرکی و سود بازرگانی مربوط به مواد اولیه داخلی معاف خواهند بود.

پس مواد اولیه‌ای که از داخل به آنجا می‌رود دوباره از آن حقوق گمرکی و سود بازرگانی گرفته نمی‌شود و فعالیت را در آن منطقه، تولید را با صرفه‌سی کند. سوم، کالاهایی که برای بکارگیری و مصرف در منطقه از داخل کشور به مناطق حمل می‌گردند. از موارد نقل و انتقال داخلی کشور هست، ولی صادرات آنها از منطقه به خارج تابع مقررات عمومی صادرات و واردات خواهد بود.

۱۷ - در خصوص ضوابط عملیات و معاملات پولی و بانکی در مناطق توسط شورای پول و اعتبار بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در این لایحه پیش‌بینی شده که شورای پول و اعتبار طی مدت سه ماه از تصویب این قانون با هدف حذف امکانات رقابتی در مناطق امکانات رقابتی در مقابل سایر مناطق آزاد کشورها تهیه بشود و توسط هر منطقه اجراء گردد.

۱۸ - در خصوص تأمین و تضمین اعتبار چه از منابع داخلی و چه از منابع خارجی به سازمان اجازه داده شده است که برای اجرای طرحهای زیربنایی و تولیدی در قالب برنامه و بودجه مصوب خود نسبت به تأمین و تضمین اعتبار از منابع داخلی و خارجی با تصویب شورای عالی اقدام نماید. (بینیم که شرایط مختلفی اینجا در نظر گرفته شد).

بازپرداخت این اعتبارات فقط از محل درآمدهای سازمان (یعنی سازمان مناطق آزاد) انجام خواهد شد.

۱۹ - ورود و خروج سرمایه و سود حاصل از فعالیتهای اقتصادی در هر منطقه آزاد می‌باشد. (که خوب این از شرایط و ویژگی‌های مناطق آزاد هست) مقررات لازم برای جلب و حمایت سرمایه‌گذاری در هر منطقه و چگونگی و میزان مشارکت خارجی... (نایب رئیس - آقای داودی شمس، توجه داشته باشید که شور دوم است) من اول اجازه خواستم نفرمودید که نه، حالا فقط کمتر از یکی دو دقیقه دیگر تمام می‌کنم (نایب رئیس - بفرمائید).

مقررات لازم برای جلب و حمایت سرمایه‌گذاری در هر منطقه و چگونگی و میزان مشارکت خارجی در فعالیتهای هر منطقه توسط شورای عالی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

در خصوص تضمین سرمایه‌های خارجی اجازه داده شده است که سازمان هر منطقه بتواند با تصویب شورای عالی از محل دارائی‌های خود یا از طریق عقد قرارداد با بانکها و مؤسسات اعتباری و شرکتهای بیمه نسبت به تضمین سرمایه‌های خارجی در مقابل خسارات ناشی از سلب مالکیت و ملی شدن تا حد تعهدات مندرج در قراردادها مربوطه اقدام نماید. (که روشن هست).

ثبت شرکتهای و مالکیت‌های صنعتی و معنوی همچنین ثبت کشتیها، شناورها و هواپیماها در هر منطقه توسط سازمان همان منطقه با رعایت اصل هشتاد و یکم قانون اساسی طبق ضوابط مصوب شورای عالی انجام میشود.

وبالآخره نحوه استفاده از زمین و منابع ملی و ترتیب فروش یا اجاره آن به اتباع کشور و همینطور اجاره به خارجی‌ان در محدوده هر منطقه که در مالکیت دولت باشد مشخص شده. به این ترتیب که طبق مقررات مصوب شورای عالی و بارعایت برنامه‌های عمرانی هر منطقه تعیین می‌گردد.

و همینطور که گفته شد اجاره زمین به اتباع خارجی مجاز و فروش آن مطلقاً ممنوع است.

بالاخره آخرین نکته‌ای که می‌خواهم عرض کنم براساس پیشنهاد نمایندگان محترم، اعضای شورای عالی این قانون، همینطور رئیس و مدیران سازمان هر منطقه، مدیران عامل و اعضای هیأت مدیره شرکتهای تابعه و وابستگان درجه یک آنان مجاز به داشتن سهام و منافع در شرکتهایی که توسط سازمان هر منطقه ایجاد میشود و همینطور شرکتهای خصوصی که در محدوده مناطق آزاد فعالیت دارند نمی‌باشند، به جز آن سهام وثیقه موضوع ماده ۳۰ قانون تجارت که مثلاً یک سهم هست به عنوان اینکه هیأت مدیره هم باید یک سهم کوچکی داشته باشد، این مستثنی شده است. آئین نامه‌ها هم اکثراً باید به تصویب هیأت وزیران برسد و بعضاً هم مثل خود تعیین مناطق آزاد جدید به تصویب مجلس.

ان شاء الله مواد خوانده میشود اگر مطالب دیگری بود بعداً توضیح داده خواهد شد. متشکرم.

نایب رئیس - متشکر، اولین پیشنهاد را مطرح بفرمائید.

ببرد؟ کجا؟! این دیگر وسواس است نه احتیاط. از حد تعادل که گذشت میشود وسواس. ما به دنیا داریم اعلام می‌کنیم که آقایان! علت اینکه ما جرأت نمی‌کنیم با شما قرارداد صنعتی ببندیم چون می‌ترسیم که زمین ما را بگیرد، یعنی ضعیف هستیم! این چه حرفی است، چرا این حرفها تفوه به آن بشود؟ العزة لله وللرسوله وللمؤمنین. ما قدرتمندیم به همه دنیا هم اعلام کردیم و اعلام می‌کنیم که برابر سیاستهای ما می‌توانند با ما مشارکت داشته باشند، سرمایه‌گذاری بکنند و یا وام به آنها بدهیم. اگر اینجور وسواس داشته باشیم باید یک دیوار چین دور کشور بکشیم. اسام در دور اول مجلس که مخصوصاً این مسائل بود و قبل از اینکه مجلس تشکیل بشود می‌گفتند چطوره است فرمودند که ما نمی‌خواهیم دور خودمان دیوار بکشیم! اگر این پیشنهاد رأی بیاورد، به عنوان فقط تجاری باشد آقایان بدانند از نظر منافع مادی فوری درآمدزا به نفع منطقه است و درآمد فراوانی را خواهد داشت و هیچ نیروی را هم صرف نمی‌کند. دو نفر آنجا می‌گذارد، میلیون، میلیون درآمد دارد. ولی دیگر نگوئید که چرا وارد کشور میشود و یا چرا چیز دیگری...! دفاع از یک منطقه، دفاع حضوری در همان نقطه که نیست، دنیای امروز ما دیدیم دیگر که چه جور می‌جنگد، ما به چشم خودمان که دیده‌ایم. در عصر خود ما، در زمان خود ما و وقتی بنا شد یک جایی را بگیرند دیگر نمی‌آیند با چهارتا کارخانه زدن بگیرند. کجای دنیا هر کسی یک نقطه نشان داد که اول به عنوان منطقه آزاد تأسیس شده بعد مستقل شده، بقیه فرمایشات آقایان روی سر و چشم ما! در تمام جاهائی که عزیزان نام می‌برند از قبیل سنگاپور و هنگ کنگ و اینگونه مناطق، اول از کشور مادر تجزیه شدند بعد به عنوان منطقه آزاد اعلام شدند. نه اینکه اول منطقه آزاد (نایب رئیس - آقای عباسی وقتان تمام است) اعلام بشود و بعد تجزیه بشود. (عرض من تمام است) و این حذف «صنعتی» یعنی هدر دادن منابع داخلی و خواباندن کلیه کارخانجات و از بین بردن نیروی اشتغال که هدف ما از ایجاد مناطق آزاد این است که اشتغال بیشتری ایجاد بکنیم.

بنابراین من مخالفم و گمان نکنم کسی موافق باشد.

منشی - آقای حبیبیان، موافق:

احمد حبیبیان - بسم الله الرحمن الرحيم

مطالبی که جناب آقای نوروزی فرمودند بسیار بجای و متین هست با توجه به اینکه جزایر در خلیج فارس قرار گرفته و خلیج فارس متأسفانه همیشه منطقه ناامنی بوده. وجود کارخانجات در آنجا یعنی خطر کردن و خود را در تیررس مهاجمات دشمن قرار دادن. خاطره تلخ پالایشگاه آبادان را هرگز فراموش نمی‌کنیم که این دستگاه عظیم صنعتی چه جور در معرض اولین تهاجم دشمن قرار گرفت.

گذشته از اینکه منطقه در آنجا مناسب نیست به خاطر ناامن بودن، برای صنعتی شدن معمولاً مداخل کشور بیشتر به کار تجارت بایستی بپردازند تا کار تولید صنعتی.

بنابراین، این جزایر ما نحن فیه خیلی بیشتر می‌توانند کارهای تجارتی انجام بدهند و مفیدتر است.

از طرف دیگر جزایر با محدودیت شدید معدن و پتانسیل‌های طبیعی قرار دارد. ما در جزایر معدنی نداریم جز خاک، بنابراین سیاست باید این باشد و در برنامه هست که ما صنایع‌مان را در مجاورت معدن متناسب قرار بدهیم و آخرین دلیلی که موافقت دارم در این پیشنهاد، نیروی انسانی است ما در جزایر نیروی انسانی بسیار کمی داریم. مگر ما در صدد اشتغال در سطح کشور نیستیم؟ عزیزان توجه بفرمائید، الان مهمترین مشکل ما بیکاری است. بنابراین بایستی ما صنعت را در مراکز پر جمعیت کشور ایجاد بکنیم. می‌رویم در جایی که جمعیتی وجود ندارد صنعت ایجاد می‌کنیم آنوقت ناچار می‌شویم که سیل مهاجرت را از شهرهای پر جمعیت به جزایر کوچک بکشانیم.

بنابراین، این پیشنهاد بسیار مناسبی است و فقط با عنوان تجاری بودنش ان شاء الله موافقت بفرمائید. والسلام علیکم ورحمة الله.

نایب رئیس - متشکر. کمیسیون:

سید اسماعیل داودی شمسی (نایب رئیس کمیسیون خاص) - بسم الله الرحمن الرحيم

کمیسیون با این پیشنهاد مخالف است، شدیداً هم مخالف است به دلایلی که عرض می‌کنم:

اولاً با هدفهای این مناطق مغایر است و مهمترین چیز در این لایحه

هدفهایش هست. من هدفها را می‌خوانم:

به منظور تسریع در انجام اسور زیربنائی، عمران و آبادانی، رشد و توسعه اقتصادی، سرمایه‌گذاری و افزایش درآمد عمومی، ایجاد اشتغال سالم و مولد، تنظیم بازار کار و کالا، حضور فعال در بازارهای جهانی و منطقه‌ای، تولید و صادرات کالاهای صنعتی و تبدیلی و چیزهای دیگر... آیا ما می‌توانیم با نداشتن صنعت به این هدفها برسیم؟ نه. و اگر می‌خواهیم صنعت را حذف کنیم این هدفها را هم حذف کنیم اصلاً دیگر مناطق آزاد به چه درد ما می‌خورد؟ مافقت در جهت تولید و صادرات یا تکمیل کالاهای داخلی و صادرات داریم این مناطق آزاد را ایجاد می‌کنیم که یکی از نواقص مهمی که در اقتصاد کشورمان داریم رفع بکنیم.

دلیل دومی که آوردند گفتند که چون متصل به خاک نیست نگرانی وجود دارد. اولاً این نگرانی اصلاً وجود ندارد. جناب آقای حبیبیان می‌فرمایند که خلیج فارس همیشه ناامن بوده. نه، اینطوری نبوده. لاقلاً در عمر ما و انقلاب ملت ما همیشه دفاع کرده و خودش را هم چنان قوی کرده که دیگر از هیچ ابرقدرتی باکی ندارد و این چیزی نیست.

تازه ایشان می‌فرمایند که صنعتی کردن آنجا خطر کردن است. اگر قرار باشد که ما دفاع بکنیم جایی را که صنعتی می‌کنیم بیشتر از آن دفاع می‌کنیم و بیشتر مورد توجه نیروهای مسلح و کل کشور ما هست.

مطلب دیگر، فرمودند محدودیت شدید معادن.

ببینید منطقه آزاد ممکن است خودش معدن نداشته باشد، مثلاً جزیره کیش. اولاً که آنجا معادن دارد. یعنی همه منابع گاز کشور آنجا است و شما صنایع پتروشیمی و فولاد و تمام چیزهایی که گاز مصرف می‌کنید در همه‌جا، کیش و قشم و کلاً جنوب کشور بعضی از سواد اولیه‌ای هم که نیست از داخل به آنجا می‌رود. شما چیزهایی که می‌خواهید صادر کنید بالاخره باید ببرید بندر و صادر کنید. سواد اولیه را مثلاً سنگ آهن را به آنجا می‌برید بعد از آنجا تبدیل به آهن میشود و صادر میشود. بسیاری از منابعش همانطور که عرض کردم آنجا وجود دارد.

گفتند نیروی انسانی وجود ندارد، اینهم غلط است. جمعیت جزیره قشم ۶۰ هزار نفر است، کیش چند هزار نفر است. تازه مهمترین مسأله تمام بنادر جنوبی ما اشتغال است که به فاصله بسیار نزدیکی از این جزایر قرار دارند و نیروی هم که کمبود داشته باشد طبعاً مثل همه‌جا از داخل کشور می‌رود.

و مسأله آخر اینکه تجارت و صنعت لازم و ملزوم هم هستند. ما نمی‌توانیم در یک‌جا فقط صنعت داشته باشیم، تجارت نداشته باشیم یا برعکس. در فعالیتهای اقتصادی مخصوصاً در جهت رسیدن به این اهداف، اینها لازم و ملزوم هم هستند. بنابراین ما با این پیشنهاد مخالف هستیم.

نایب رئیس - متشکر، دولت:

مرتضی الویری (مشاور رئیس جمهور در اسور مناطق آزاد) - ما هم مخالفیم.

نایب رئیس - دولت هم مخالف است و همین مطالب کمیسیون را قبول دارد. حضار ۱۸۵ نفر. پیشنهاد برای رأی قرائت بشود.

منشی - در ماده ۱ عنوان «صنعتی» از مناطق آزاد تجاری و صنعتی در جزایر حذف گردد و تنها مناطق آزاد تجاری شود.

نایب رئیس - موافقین با این پیشنهاد قیام بفرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد. پیشنهاد بعدی را مطرح کنید.

منشی - آقایان دکتر امین‌لو و دکتر ساریخانی پیشنهاد کرده‌اند قسمت پایانی ماده (۱) به شرحی که قرائت می‌کنم اصلاح بشود:

به دولت اجازه داده میشود مناطقی را به عنوان مناطق آزاد تجاری و صنعتی براساس موازین قانونی و این قانون اداره نماید و اضافه کرده‌اند بندهای (الف) و (ب) و (ج) و تبصره (۳) که البته تبصره (۳) آنها تأمین شده گفته‌اند این سه تا بند هم حذف بشود.

نایب رئیس - قسمت اول پیشنهاد هم تأمین شده یعنی در متنی که الان در اختیار ما هست می‌گوید براساس موازین قانونی و این قانون اداره نماید بنابراین آن قسمت اول هم تأمین شده. آقای امین‌لو توضیح بفرمائید.

دکتر حسن امین‌لو - بسم الله الرحمن الرحيم

من قبل از اینکه به شرح پیشنهادم بپردازم این مسأله را عرض می‌کنم که قانونی

۲- شما دقت بفرمائید دولت محترم قبل از آنکه این قانون تصویب بشود با آن صورت جلسه مصوبه شورای اقتصاد در سه نقطه از کشور مدتی است کار را شروع کرده فعالیت‌هایی هم آنجا انجام داده‌اند هیچ منعی هم ندارد اگر چنانچه دو سال دیگر سه سال دیگر تجربه قانونی مناطق آزاد در سه نقطه چاه بهار، کیش و قشم یک چیز مثبتی و خوبی بود ان شاء الله دولت در کنار آن در مورد جاهای دیگر هم مطالعه بکند دستش بسته نیست می‌تواند در قالب یک لایحه اصلاحی بیاورد و بعد هم در آن زمان مجلس محترم اگر تشخیص داد که اضافه بشوند اینکار را انجام می‌دهند لذا این است که ما منطقه را مشخص نکنیم و بصورت کلی اجازه بدهیم که مناطقی را تحت عنوان مناطق آزاد اعلام بکنند من فکر نمی‌کنم که نه به صلاح و مصلحت دولت باشد و نه به صلاح و مصلحت مجلس باشد چون ضمن اینکه با تأسیس و ایجاد این مراکز موافق هستیم منتها یک مقدار باید حساب شده دقیق، عمیق و تعداد مراکز هم جاهایی باشد که یک مقدار زمینه بیشتری بوده دولت هم در آنجا کار کرده عنایت هم داران شاء الله اگر نتایج کار در این سه منطقه نتیجه خوبی بود دست دولت باز است برای جاهای دیگر هم می‌آوریم چیزی را ما اجازه ندهیم که بعداً بیائیم و صحبت‌های حاشیه‌ای را در آینده اینجا پشت تریبون داشته باشیم این است که مخالف هستیم انتظار هم دارم که عزیزان به هیچ عنوان به این پیشنهاد برادران و سروران عزیز من که کرده‌اند رأی ندهند. والسلام

نایب رئیس - متشکر

منشی - آقای رهبری املشی، موافق:

محمد مهدی رهبری املشی - بسم الله الرحمن الرحيم

نمایندگان محترم عنایت بفرمایند ما اصل ایجاد مناطق آزاد تجاری - صنعتی را هم در برنامه پنجم اول و هم در این لایحه پذیرفته‌ایم و یک اهدافی هم برایش تعیین کرده‌ایم بنابراین تشخیص داده شده که اگر یک سری از مناطق ما استعداد های خاصی داشته باشند در مجموع به نفع نظام است که آنجا یک مناطق ویژه‌ای باشد با یک مقررات ویژه‌ای حالا هم در این قانون ما داریم در دو سه نقطه محدود او را متمرکز می‌کنیم من هم در جهت اثباتش و اینکه حتماً باید منطقه آزاد در جزیره قشم باشد و لا غیر و در بندر چابهار حتماً باید منطقه آزاد باشد، چون قانون است دولت مکلف است که در آن محدوده اگر دیدیم مثلاً فردا استعداد خاصی ندارد یک جای دیگری از این مملکت بخاطر روابط تجاری - اقتصادی موقعیت ژئوپلیتیکی (رابطه بین وضع و موقعیت جغرافیایی یک کشور با وضع و موقعیت سیاسی آن *geopolitique*) همسایه‌هایی که دارند ما می‌توانیم تبادلات اقتصادی داشته باشیم. آنجا اگر اولی هم باشد قانون وقتی که شد دست دولت بسته می‌شود. ما یک محدوده‌ای که مشخص کرده‌ایم و حتماً باید آنجا منطقه آزاد باشد مجبور است که آنجا یک امکاناتی فراهم کند اگرچه هم برفع مملکت نباشد یا اینکه همیشه اولویتها را ما باید منظور کنیم با اینکه یک جای دیگری اولویت بیشتری دارد آنجا را باید چون قانون به آن تکلیف نکرده نمی‌تواند یک سرمایه‌گذاری کند و یا آنهم آنجا منطقه آزاد احداث کند از طرفی هم اگر واقعاً منطقه آزاد بد است و برای مملکت ضرر دارد سه نقطه هم ضرر دارد اگر خوب است ما یک کار خوبی را داریم بنا می‌گذاریم و از لحاظ فرهنگی و از لحاظ سیاسی و از لحاظ استقلال مملکت ضرری بحال مملکت ندارد اگر یک جای دیگری هم پیدا شد دولت محترم که معتمد ملت است، معتمد مجلس است دولت محترم تشخیص داد یک منطقه دیگری مشابه این منطقه هم وجود دارد و می‌تواند همین اهداف را تأمین کند. چرا دست دولت را برای یک کار خوب ببندیم اگر بد است این سه جا هم بد است ما آنجا را هم حذف کنیم. اگر خوب است بعضی از جاها هم اگر استعداد و پتانسیل کافی برای منطقه آزاد بودن دارند آنجا را هم ما محدود نکنیم بعضی از مناطق بخاطر مسائل سیاسی دنیا خود بخود تغییر کرده است مخصوصاً در شمال مملکت ما بخاطر اینکه بعضی کشورهای نوپا بوجود آمده‌اند ما ناگزیریم یک روابطی با آنها داشته باشیم دولت بنشیند فکر کند اگر همین منظوری که در جزیره قشم، در بندر چابهار در این منطقه هم فراهم است اینجا هم تأسیس کند. خلاصه عرض من این است که ما در جهت اثباتش یعنی حتماً باید بندر چابهار منطقه آزاد تجاری باشد اگرچه منفعتی برای مملکت نداشته باشد حتماً باید جای دیگر منطقه آزاد نباشد یا بماند تا بعد لایحه بیاید دو سال دیگر، سه سال دیگر ما فرصت را از دست بدهیم آنجا نباشد دولت بنشیند بررسی کند اگر

که وضع می‌شود برای مدت محدود یا برای زمان و مکان محدودی نباید باشد و قانون شمول عام باید داشته باشد. لایحه‌ای هم که دولت آورده در لایحه اختصاص مناطق آزاد تجاری و صنعتی برای سه نقطه خاص نبوده است و توجیهی هم که دولت برای این لایحه آورده است نوشته بر اساس قانون برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران دولت می‌تواند در نقاطی از کشور مناطق آزاد تجاری صنعتی تأسیس نماید با عنایت به نقش گسترده و همه‌جانبه‌ای که این مناطق آزاد تجاری - صنعتی در بالا بردن و شکوفائی صنعت و اقتصاد ملی و منطقه‌ای ایفا می‌نمایند به منظور جامه عمل پوشاندن به اهداف برنامه پنجم لایحه زیر جهت انجام تشریفات قانونی تقدیم می‌شود.

این اهدافی را که دولت تعقیب می‌کند حتماً در این سه منطقه‌ای که در مجلس در کمیسیون محترم اضافه شده است قابل حصول نیست اینها نقاط قوتی دارند ولی مناطق دیگری از کشور ما نیز اگر مطالعه بشود مسلماً این پتانسیلها را دارد و شاید پتانسیلهای بیشتر از اینها خواهد داشت. قسمت شمال کشور ما الان مرتبط شده با کشورهای آسیای میانه، استان خراسان، مازندران، گیلان، آذربایجان با کشورهای تازه استقلال یافته کشورهای که احتیاج تجاری و صنعتی آنها بیشتر از کشورهای جنوب است. کشورهای جنوب دسترسی به مناطق دیگری غیر از ایران دارند که بیايند نیازهای خودشانرا تأمین بکنند و سبب رونق و شکوفائی بشوند و اینطور نیست که حتماً نیاز به منطقه آزاد قشم یا کیش یا چابهار مداخله باشند. مناطق آزاد تجاری زیاد در اقیانوس هند، در خلیج فارس مستقر هست رقیب بسیار بزرگی هستند برای این مناطق آزاد. این مناطق آزاد هم هدفش این است که ما بتوانیم سرمایه‌های خارجی را جذب بکنیم والا در داخل کشورمان که چه احتیاج به منطقه آزاد داریم خود بازار تهران، تبریز، شیراز همه اینها منطقه هستند و مردم می‌تواند نیازهای خودشانرا از آنجا تأمین کنند یا هرجا خواستیم ما می‌توانیم کارخانه بزنیم این مناطق آزاد بیشتر برای جلب سرمایه‌های خارجی است این پتانسیل بسیار عظیمی که در قسمت شمال برای کشور ایجاد شده ما این فرصت را نباید از دست بدهیم. احتیاج به مطالعه دارد ما نقطه‌اش را مشخص نمی‌کنیم ولی دست دولت را هم نباید ببندیم که حتماً این سه نقطه... الا ولابد ممکن است مطالعه بکنند بگویند بله، حتماً این سه نقطه آن موقع ما می‌گوئیم سمعاً و طاعتاً مطالعه شد ولی آیا نقاط دیگری مطالعه شده که می‌توانستند این پتانسیل را داشته باشند این امکانات را داشته باشند اگر ما فردا قانون را ببندیم و دست دولت بسته بشود دیگر نمی‌تواند برود در جاهای دیگر مطالعه کند در استان خراسان نمی‌تواند برود مطالعه کند ممکن است در یک جایی که در آنجا است بتواند کشورهای آسیای میانه را بپوشاند یا در آذربایجان در مناطقی ممکن است باشد ما روی این اصل است که اینرا می‌خواهیم بشکل عام آورده بشود اسم نیاورند و پیشنهاد مشخص ما هم این است اجازه داده می‌شود مناطقی بعنوان مناطق آزاد تجاری و صنعتی بر اساس موازین قانونی و این قانون اداره نماید حتی آن پیشنهادی که آقای نوروزی داشتند با این پیشنهاد ما منتفی می‌شود برای اینکه ممکن است ما منطقه‌ای را مطالعه بکنیم که این خطرات را هم نداشته باشد برای جذب سرمایه‌های خارجی برای زدن کارخانه و همچنین برای ایجاد تجارت در هر حال پیشنهاد ما مشخص است، اختصاص این سه منطقه را بردارند اگر دولت مطالعه کرد گفت که حتماً این سه نقطه و بیشتر از این سه نقطه نمی‌خواهیم خوب همین سه نقطه ولی اگر مطالعه کرد و دید که نقطه چهار می‌هم وجود دارد دست دولت برای مطالعات بعدی بسته نشود امیدواریم ان شاء الله نمایندگان محترم به این پیشنهاد که موافق لایحه دولت هم هست رأی مثبت بدهند. والسلام

منشی - آقای کوهکن، مخالف:

محسن کوهکن - بسم الله الرحمن الرحيم

عزیزان دقت بکنید ما بخاطر حساسیتی که این موضوع دارد بحثهای مختلفی شده در مورد کلیات شور اول و الان هم شور دوم آن هست. برادر عزیزمان آقای دکتر امین لو مطالبی را فرمودند که ما منکر این نیستیم که شما شمال کشور، غرب کشور، شرق کشور، هر نقطه را که انتخاب بکنید امکان دارد که یک سری امکانات بالقوه‌ای وجود داشته باشد زمینه‌هایی باشد برای اینکه یک مرکز آزاد به این صورت ما در آنجا درست بکنیم اما دقت بفرمائید که آیا این با آنچه که در برنامه پنجم آورده شده:

۱- سازگاری دارد یا نه؟

شده به میزان حدود چهارده هزار هکتار آیا دقیقاً حدودی هست که باید به همین ترتیب باشد آیا فرض بفرمائید اگر الان در آنجا سپاه با منطقه آزاد اختلافی دارد و ممکن است لازم بشود که یک قسمتی از این منطقه آزاد با اصطلاح حذف بشود و جمع و جورتر بشود آیا مجلس این بررسی را کرده حالا یک ماه دیگر دولت با بررسی که کرد به این نتیجه رسید که فرض بفرمائید پایگاه نیروی دریایی آنجا لازم است و لازم است این منطقه آزاد یک مقداری کوچکتر بشود در مقابل یک مصوبه ای قرار می گیرد که با نقشه و مشخصات اینها به تصویب مجلس رسیده بنابراین بایستی یک لایحه ای دیگری بیاید دوشور از آن بگذرد و یکسال بگذرد تمام این مشکلات باقی بماند برای اینکه یک مسأله اجرایی تبدیل به قانون شده که تأخیر دادنش و اصلاح کردنش مشکل است لذا ما با پیشنهاد آقای دکتر امین لو موافق هستیم منتها من به خودایشان عرض کردم لازمه آن حذف تبصره (۲) نیز هست یعنی به این ترتیب می شود که آن سه منطقه ای که در اینجا اسم برده شده حذف بشود تبصره (۲) هم که ایجاد مناطق جدید است حذف می شود برای اینکه بطور کلی قانون نحوه اداره مناطق آزاد را مجلس مشخص کرده ابلاغ کرده دولت بر مبنای مصلحت اندیشیها و نظر کارشناسی که کارشناسان می دهند و الان بررسی آن (همین حالا) یک مشاوره دارد برای مکان یابی مناطق آزاد که در کشور کار می کند تمام پیشنهادهایی که نمایندگان محترم دادند یا استانداران محترم دادند، مشاورین دارند بر مبنای ضوابط روشنی که وجود دارد کار می کنند و بعد بالاخره خواهند گفت که فرض کنید که دو نقطه یا سه نقطه در کل کشور پتانسیل منطقه آزاد شدن دارند لذا وقتی که این روش درست برای بررسی مناطق وجود دارد و کوچک کردن و بزرگ کردن این مناطق آزاد هم باز بایستی بر مبنای یک نظر کارشناسی دقیق و نتیجه گرفتن از عملکرد صورت بگیرد بنظر ما پیشنهاد آقای دکتر امین لو می تواند را هکشا باشد.

نایب رئیس - متشکر، متن پیشنهاد برای رأی قرائت بشود، پس عملاً داخل این پیشنهاد حذف تبصره (۲) فعلی هم هست.

منشی - پیشنهاد بعد از اصلاح ماده (۱) به این صورت درمی آید:

ماده (۱) - بمنظور تسریع در انجام امور زیر بنایی عمران و آبادانی رشد و توسعه اقتصادی سرمایه گذاری و افزایش درآمد عمومی ایجاد اشتغال سالم و مولد، تنظیم بازار کار و کالا حضور فعال در بازارهای جهانی و منطقه ای تولید و صادرات کالاهای صنعتی و تبدیلی و ارائه خدمات عمومی به دولت اجازه داده می شود مناطقی را بعنوان مناطق آزاد تجاری و صنعتی براساس سوازی قانونی و این قانون اداره نماید. تبصره (۲) هم حذف می شود.

نایب رئیس - بله، کلاً این می شود ماده (۱) و (الف) و (ب) و (ج) و (تبصره) حذف می شوند فقط تبصره (۱) می ماند، حضار (۱۸۹) نفر، موافقین با این پیشنهاد قیام بفرمائید، تصویب نشد، پیشنهاد بعدی.

منشی - آقایان نادری، رضوی اردکانی، باهنر، لاریجانی، نبوی، زارعی قنوتی، قشقاوی، مهدوی کرمانی و شهرزاد پیشنهاد کرده اند در ماده (۱) بند (ب) این جمله حذف بشود: «حداکثر تا ۳۰۰ کیلومتر مربع که محدوده آنرا هیأت وزیران تعیین می نمایند.»

نایب رئیس - یعنی در واقع حذف پرائز بند (ب) است، یکی از آقایان توضیح بدهند.

سید کمال الدین شهریار - بسم الله الرحمن الرحيم

این پیشنهادی که در بحث های متعدد کمیسیون خاص مناطق آزاد چندبار مطرح شد و رأی نیاورد متأسفانه در انتهای جلسه نهائی مجدداً به درخواست تعدادی از نمایندگان مطرح شد و تصویب شد اما من در رابطه با مخالفت با این مورد خدمتتان عرض بکنم که ما اصولاً هدفمان را از ایجاد مناطق آزاد تجاری صنعتی اگر یکبار مرور بکنیم نوشته که:

بمنظور تسریع در انجام امور زیر بنایی، عمران و آبادانی رشد و توسعه اقتصادی.

بنابر این حرفی که ما در رابطه با مناطق آزاد داریم و آن هدفی که داریم که شامل عمران و آبادانی رشد و توسعه اقتصادی هست، اگر که ما برای هدف ایمان داریم و قائل هستیم که می خواهیم به این هدف دستیابی پیدا بکنیم بنابراین تقسیم کردن جزیره قشم بدو قسمت منطقه آزاد و منطقه غیر آزاد چه معنایی می تواند داشته باشد یک جزیره ای که شامل ۶۰ هزار نفر جمعیت است ما این جمعیت را بیائیم نصف بکنیم و بگوئیم که نصف این جمعیت در منطقه

مجلس محترم تشخیص داد که این جائی که دولت تصویب کرده منطقه آزاد بشود مصلحت نیست ما خودمان می توانیم بلافاصله با قانون جلوی آنرا بگیریم و محدود نکنیم. والسلام.

نایب رئیس - متشکر، کمیسیون:

سید اسماعیل داودی شمسی (نایب رئیس کمیسیون خاص) -

بسم الله الرحمن الرحيم

کمیسیون با این پیشنهاد مخالف است بدلیل اینکه منظور آقایان برآورده شده و قانون شمول عام دارد تبصره (۲) همین ماده را می خوانم «ایجاد مناطق جدید و تعیین محدوده آنها بنا به پیشنهاد دولت و تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد بود». بنابراین شما هر منطقه ای هر تعداد منطقه و در هر جای کشور بخواهید ایجاد بکنید فقط پیشنهاد دولت و تصویب مجلس می خواهد اگر که با شیوه این تبصره مخالف هستید آن پیشنهاد دیگری است. بنابراین هر نقطه ای می توانید حتی در تهران شما بخواهید یک نقطه از شهر تهران، جاده تهران-کرج یکی از کارخانجات را بگوئید این محدوده بین چهار دیوارش، آزاد. دولت یک نقشه به مجلس می فرستد مجلس تصویب می کند که اینجا با همین شرایط قانون بیاید و هر کسی از داخل و خارج فعالیت بکند این قانون شامل حالش می شود می تواند دیگر شهرهای شمالی مناطق محروم هر نقطه ای از کشور را می شود.

اما اینکه چرا این سه نقطه را نام بردیم برای اینکه اصلاً این لایحه آمد بخاطر اینکه در قانون برنامه اول مصوب سال ۱۳۶۸ در تبصره (۱۹) بطور مختصر گفته بود که بدولت اجازه داده می شود که سه منطقه آزاد تجاری و صنعتی ایجاد بکند. بعد دولت هم رفت ایجاد کرد خودش هم شورای عالی درست کرد اساسنامه نوشت بعد مجلس خواست تذکره داد مجلس یک طرحی آوردند که در آن دوره رد شد یا سکوت ماند و دولت ناچار شد این اساسنامه را بیاورد و الان هم سایر مناطق آزاد می شود که تشکیل داد. بنابراین این سه منطقه اسم آورده شده برای اینکه اینها الان مسأله دارند اگر این منطقه را اسم نیاوریم دوباره باید برود دولت کار بکند یکدفعه دیگر لایحه بدهد و نقشه همین سه منطقه را بدهد. بنابراین ما مخالف هستیم و حذف این هیچ فایده ای ندارد، مشکل هم ایجاد می کند.

نایب رئیس - متشکر، دولت:

مرتضی السویری (مشاور رئیس جمهور در سناطسق آزاد) -

بسم الله الرحمن الرحيم

پیشنهاد آقای دکتر امین لو تقریباً پیشنهاد دولت است چون در لایحه دولت در ماده (۱) نامی از هیچ منطقه آزاد برده نشده است عنوان لایحه است لایحه نحوه اداره مناطق آزاد عنوان لایحه این نیست که لایحه تعیین مناطق آزاد و نحوه اداره آنها عبارت دیگر در این لایحه قرار نبوده است که ما مواردی را بعنوان منطقه آزاد مشخص بکنیم و بعد نحوه اداره اش را بیان بکنیم علتش هم مشخص است برای اینکه در اینجا چارچوب اداره مناطق آزاد مشخص می شود بعد در جریان عمل وقتی که مناطقی را دولت بعنوان منطقه آزاد اعلام می کند ممکن است که گذر زمان نشان بدهد که احتیاج است در یک منطقه آزاد بایستی وسعت منطقه آزاد مقدار بیشتری باشد. یک منطقه ای را ممکن است بعد از بررسی به این نتیجه برسند که اصلاً نمی بایستی منطقه آزاد بشود. بدلیل اینکه هزینه های زیربنایی مثلاً بالا است و نیروی کار پیدا نمی شود، مسائل امنیتی در آنجا است و از این قبیل مسائل. لذا تثبیت کردن اینکه این نقاط مناطق آزاد است و باین محدوده بنظر ما یقیناً مشکل وجود خواهد داشت توجه بفرمائید الان همین لایحه ای که در مجلس است من تصور می کنم که حدود یکسال پیش به مجلس آمد یا ده ماه است که تقریباً این لایحه در مجلس است هنوز شور و دهم آن تمام نشده، یعنی تازه مرحله اول کار مجلس بوده و تراکم کار نبوده موقعی که تعداد لوایح و طرحها بیشتر می شود و بعد دولت بخواهد در یک موردی اصلاحی و تغییری بوجود بیاورد یک سیکل ده ماهه یا یکساله و یکسال و نیمه بایستی طی بکند برای اینکه با اصطلاح در کار اجرایی بوجود بیاید.

بنابراین پیشنهادی که آقای دکتر امین لو دادند پیشنهاد خوبی است دولت از آن حمایت می کند که در اینجا این لایحه را ما صرفاً لایحه نحوه اداره مناطق آزاد بدانیم نه لایحه ای که بیاید انگشت بگذارد بگوید در کجا منطقه آزاد و در کجانه، یقین هیچکدام از نمایندگان محترم بررسی نکردند و در فرصت مجلس هم نیست که بررسی بکند آیا این محدوده ای که مثلاً برای چابهار تعیین

تنب یزرگ و هنگام به فاصله های دو کیلومتر ۱۲ کیلومتر و ۳۰ کیلومتر دارای خورها، آبگیرها، دره ها و دشت های ممتاز که هر کدام از اینها کار بری خاص دارد کما اینکه شما در طول تاریخ هم همین را داشتید و دشت توران که از همان زمان بیاد مانده همه حاکی از این است که اهمیت ها این را نشان میدهد طراح محترم فرمودند ما اگر که این سربل را همه را آزاد کنیم یک سری از مشکلات حل میشود اهداف منطقه آزاد تأمین شده شما مگر در دنیا زیر یک کیلومتر منطقه آزاد ندارید؟ شما به چین رجوع کنید تیانجین نود و پنج صدم کیلومتر هست بزرگترین بندر آزاد با نام ۷۱۰ کیلومتر است مگر سنگاپور بیشتر از ۳۲۷ کیلومتر است؟ شما بیابانها را ۲/۵ کیلومتر دارید و کیش ۹۳ کیلومتر است. چگونه میتوانیم در این بحث کلان قشم را که بیش از ۱۴۰۰ کیلومتر است به عنوان یک منطقه آزاد اعلام کنیم اگر این منطقه که به عنوان سیصد کیلومتر پیشنهاد شده که به اعتقاد من زیاد هم هست شما چابهار را در نقشه نگاه کنید ۱۷۰ کیلومتر بیشتر نیست در واقع همین هم که ما پیشنهاد دادیم ۳۰۰ کیلومتر اگر نتواند جناحین خودش را محرومیت زدائی کند چه هدفی را میتواند تأمین بکند؟ اگر این منطقه ۳۰۰ کیلومتر نتواند البته این بحثها به نظرم بحث های ابتدائی است که چگونه حفاظت آزاد تأمین کنیم؟ شما چگونه در دریا پس حفاظت آنرا تأمین می کنید؟ چگونه میخواهید با قاچاق مبارزه کنید؟ پس در واقع این بحثها سالبه به انتفاء موضوع است در بحث کلان سربل نظامی به عنوان قشم در شاخک عملیاتی خلیج فارس که مربوط به اقیانوس کبیر است. لذا ما اگر که بیابان و تمام قشم را که ۲/۵ برابر بحرین هست آزاد کنیم کار درستی نیست و وقتی که محورشناسی کنیم خود قشم را و بسنجیم با صحنه عملیاتی این چیزی نیست که القاء بشود میگویند چرا بنادر ما آباد نشده و چرا سواحل ما آزاد نشده؟ این را از برنامه و بودجه تان سؤال کنید چرا سیاست بحری را اعمال نکرده چرا اقتصاد بری را اعمال نکرده؟ چرا جاده های شما وصل به دریا نیست؟ این اشکال در برنامه ریزی تان بوده که نتوانستید به سواحل و بنادر تان برسید چون دید یک دید بری بوده و دید، دید بحری نبوده ما اگر در برنامه ریزی مان در برنامه پنجساله دوم همین را تجدید نظر کنیم سواحل و بنادر ما قطعاً میتواند توسعه داشته باشد (نایب رئیس - وقت تان تمام است) بنده خواهش می کنم همان ۳۰۰ کیلومتر را که کمیسیون تخصصی مجاز دانسته رأی بدهید و به حذفش رأی ندهید و صلی الله علی محمد و آل محمد.

منشی - آقای مهندس نبوی، موافق:

سید مرتضی نبوی - بسم الله الرحمن الرحیم

جناب آقای کاسران فرمودند که اگر همه منطقه قشم آزاد باشد کار درستی نیست ولی دلیلی ارائه نکردند که چرا کار درستی نیست صرف اینکه مقایسه کنند با بعضی از نقاط این مشکل را حل نمی کند حتی ایشان از نظر امنیتی هم ایراد نداشتند و حرف درستی هم هست برای اینکه اگر قرار هست که امنیتش برقرار بشود چه جزئش چه کلش باید امنیتش حفظ بشود و همه دوستان و نمایندگان محترم توضیح دادند که ما بسم الله قدرت حفظ امنیت آنجا را داریم و اینکه دشمنان چشم طمع به آن نداشته باشند اما چرا با ۳۰۰ کیلومتر و تقسیم این جزیره به دو قسمت مخالف هستیم این را من عرض کنم که بنده به عنوان نماینده شما، نماینده ناظر در شورای اقتصاد حضور داشتم سال گذشته و شاهد بحث های مفصل در این زمینه در شورای اقتصاد بودم همه بحث های کارشناسی که انجام گرفت نهایتاً شورای اقتصاد به این نتیجه رسید که همه منطقه قشم آزاد باشد. دلایلش هم این بود که وقتی مایک قسمتی از قشم را جدا کردیم به شدت دوگانگی ایجاد خواهد شد. شما در یک قسمت محدود اجازه میدید که مقررات آزاد باشد در حدی که بتواند منطقه آزاد باشد و همه زمینه ها را برای رشد صنعتی آن منطقه و تجاری فراهم می کنید و برای قسمت اعظمش محروم می کنید منطقه را از اینکه از این مواهب برخوردار باشد نتیجه این میشود که یک اختلاف شدید بین آن منطقه و آن محدوده با سایر مناطق ایجاد خواهد شد و عملاً ما وسیله ای ایجاد می کنیم برای تخلف برای مردمی که در آن منطقه غیر آزاد هستند چگونه میخواهیم آن منطقه را ما جدا کنیم بخواهیم فنس بکشیم، بخواهیم سیم خاردار بکشیم، بخواهیم با جاده جدا کنیم به هر حال یک جایی هست با یک امکانات و تسهیلات فوق العاده و افرادی که در این منطقه دیگر هستند نسبت به آنجا حساسیت پیدا خواهد کرد و خود ما زمینه ایجاد می کنیم برای قاچاق، برای همه گونه اختلافی که از نظر طبقاتی و غیره آنجا ایجاد خواهد شد و از طرفی منطقه، منطقه صنعتی، تجاری

آزاد و با برخورداری از قوانین و مقررات و تسهیلات و امتیازات منطقه آزاد زندگی بکنند نصف دیگر مردم این جزیره که از حقوق و باصلاح شرایط مساوی با بقیه برخوردار هستند بگوئیم آقا شما بروید پشت این سیم خاردار و پشت این دیوار و شما جزء منطقه آزاد نیستید. ضمن اینکه برآوردی که در رابطه با ایجاد چنین حائل و دیوار در جزیره کرده اند متخصصین و کارشناسان اعلام کرده اند که یک چیزی حدود (۲) تا (۳) میلیارد تومان اعتبار لازم است فقط برای تقسیم کردن جزیره به دو منطقه آزاد و غیر آزاد ضمن اینکه در مقابل این حصار غیر عامل باید یکسری افراد را هم آنجا انتخاب بکنند که اینها بعنوان دیده بان و بعنوان مأمور در کنار این دیوار مثلاً فرض بفرمائید بفاصله هرنیم کیلومتر یا یک کیلومتری آنجا کشیک بدهند که مبادا از آنطرف این حصار یاد یار بیاید اینطرف. ضمن اینکه بالاخره این حصار و این دیوار در خشکی کشیده می شود بعد این در دریا به چه صورت درمی آید و چطور ما می توانیم جلوگیری بکنیم از ورود کسانیکه در آنطرف سیم خاردار یا دیوار هستند به داخل منطقه آزاد متأسفانه کسانیکه این طرح را و این سیصد کیلومتر سریع را به کمیسیون ارائه کرده اند اینطور القاء می کنند که اگر ما می خواهیم این جزیره بعنوان منطقه آزاد تجاری صنعتی تلقی بکنیم بنابراین حاکمیت ما در این جزیره می خواهد کم رنگ بشود. حضور نظامی سیاسی ما می خواهد در این منطقه کم رنگ بشود و متأسفانه این تلقی غیر واقع بینانه ای است از اینکه ما این جزایر را که باید مرکز صنعت و تجارت و محلی برای رقابت با مناطق مختلف بخصوص کشورهای حوزه خلیج فارس باشد ما اینها را تبدیل بکنیم به یک مناطق خشک بیابانی که فقط محل مانور مثلاً فرض بفرمائید نیروهای ما باشد در صورتیکه ما اگر این مناطق را آباد بکنیم و صنایع و تکنولوژی در آنجا ایجاد بکنیم و تجارت و سرمایه گذاری را تشویق بکنیم انگیزه بیشتری برای حفظ این مناطق و انگیزه بیشتری برای حفظ تمامیت ارضی آنها در نظام سیاسی و دفاعی ما بوجود خواهد آمد بنابراین ما اگر که این جزایر را می خواهیم بعنوان جزایر و مناطق آزاد اعلام بکنیم هدف توسعه اقتصادی و ایجاد بهبود در وضعیت آنها داریم که متأسفانه قرن ها و دو هزار سال اینها بصورت بیابان و بصورت متروکه باقی مانده اند متأسفانه یکی از سیاستهای استعماری حکومت های گذشته این بوده که این جزایر و این بنادر را متأسفانه متروکه کرده اند خالی از سکنه کرده اند و تأسیسات اقتصادی و تجاری و فعالیتها را در آنجا فلج کرده اند و وقتی الان شما تشریف می برید به این جزایر و بنادر جنوبی کشور می بینید متأسفانه علی رغم سابقه تاریخی فعالیت های تجاری و بازرگانی که داشتند بصورت مخروبه و متروکه در آمده و مردم آنها یا مهاجرت کرده اند به کشورهای حوزه جنوبی خلیج فارس یا اینکه مهاجرت کرده اند به داخل کشور و متأسفانه این مناطق مرزی و این مناطق بندری که در تمام کشورهای پیشرفته دنیا جزء آبادترین مناطق و جزء بهترین مناطق است از نظر ایجاد تکنولوژی و صنعت متأسفانه در کشور ما بدلیل سیاست های غلط رژیم های گذشته تبدیل شده به بیغوله و بیابان بنابراین ما چون بعد از تصویب قانون برنامه اول که به دولت اجازه دادیم سه منطقه را منطقه آزاد اعلام بکنند دولت محترم هم رسماً اعلام کرده جزیره قشم حالا این عقب نشینی چه معنا می دهد که ما بیابان بعد از اعلام دولت در مورد جزیره قشم بعنوان منطقه آزاد ما حالا بیابان این را کوچک بکنیم و یک محدوده ای که باعث ایجاد اختلاف بین مردم دو قسمت جزیره بشود با این پیشنهاد برادران کاملاً موافق باشند برادران و به حذف این عبارت که سیصد کیلومتر است رأی مثبت بدهند والسلام.

منشی - آقای دکتر کاسران، مخالف:

دکتر حسن کاسران - بسم الله الرحمن الرحیم

از برادران و خواهران خواهش میکنم که به عرایض بنده همان طور که در همه موارد توجه داشتید توجه بفرمائید. البته بنده تشکر می کنم از حضرت حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دری که این پیشنهاد را مکتوب دادند به کمیسیون و کمیسیون هم یک بار طرح کرد و تصویب نمود. القاء مسائل هم درست نیست ما یک بحث فنی داریم قشم سربل نظامی است در شاخک عملیاتی خلیج فارس قرار دارد شاخک عملیاتی خلیج فارس یکی از شاخک های اقیانوس کبیر است سه صحنه عملیاتی در دنیا داریم صحنه عملیاتی اقیانوس اطلس، کبیر و منجمد شمالی شاخک ها در اقیانوس اطلس دریای مدیترانه است و در اقیانوس کبیر خلیج فارس و در قطب دریای مدیترانه قطبی (چون در آینده این قطب هست که صحنه مهم خواهد بود) در خود جزیره قشم جناحین، تنب لارک

است و کنترل کردن اینها هم از نظر هزینه‌ای که به اصطلاح بایستی صرف بشود چه برای احداث آن و چه برای کنترل‌های بعدی بهر حال ۳ شیفت بایستی آنجا شما نیرو بگذارید تا بتواند کنترل کند بنابراین از نظر اجرایی کار دشواری هست. مسأله دوم اینکه تفکیک افراد بومی و غیر بومی هست در جزیره یعنی وقتی که فنس کشیدیم در داخل فنس ترکیب جمعیتی به فرمی خواهد شد و در بیرون فنس طبیعتاً افراد بومی قرار خواهند گرفت مشکلات سیاسی، فرهنگی که بوسیله این تفکیک بوجود خواهد آمد موضوع دیگری هست که دولت به آن توجه دارد.

مسأله سوم پراکنده بودن کاربری‌های مختلف در جزیره قشم هست. در جزیره قشم کاربری‌ها در یک نقطه متمرکز نشده که بگوئیم آقا ما در این نقطه هم اسکله می‌سازیم، هم فرودگاه می‌سازیم، هم زون صنعتی ایجاد می‌کنیم هم واحدهای مسکونی را ایجاد می‌کنیم همه اینها را در یک نقطه بلکه در سراسر جزیره پراکنده است البته این نقشه من فکر می‌کنم که به سیزانی نباشد که از دور نمایندگان محترم بتوانند ملاحظه کنند ولی همان‌طور که ملاحظه می‌کنید از کل این قسمت پائینی نقشه که جزیره قشم است برای اسکله مناسب‌ترین نقطه‌ای که وجود دارد در قسمت جنوبی‌اش است به نام سوزا و برای ارتباط با سرزمین اصلی مناسب‌ترین نقطه‌اش در شمالش هست بنام لافت همانجائی که بحث پل زدند هست به یک فاصله ۲۰۰ متری که کمترین فاصله هست. منطقه‌ای که برای فرودگاه تشخیص داده شده و مناسب درست در مرکز جزیره قرار دارد منطقه‌ای که برای صنعت مناسب تشخیص داده شده در شمال شرقی‌اش قرار می‌گیرد منطقه‌ای که گاز در آن وجود دارد عمدتاً باز در حوالی مرکز و جنوب غربی هست بنابراین، این پراکندگی که کاربری‌های مختلف جزیره برای فعالیت در آنجا دارد باز دلیل دیگری هست که دولت به عنوان استدلالی برای تمامیت کامل جزیره قشم بیان می‌کند. بنابراین با حذف ۳۰۰ کیلومتر مربع، دولت موافق است.

نایب رئیس - متشکر، پیشنهاد برای رأی‌گیری قرائت بشود.

منشی - پیشنهاد حذف عبارت داخل پرانتز ماده یک: (حداکثر تا ۳۰۰ کیلومتر مربع که محدوده آنرا هیأت وزیران تعیین می‌نماید).

نایب رئیس - یعنی پرانتز بند «ب» بطور کامل حذف می‌شود.

حضور ۱۹۲ نفر، موافقین با این پیشنهاد قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. باقیمانده بحث را بگذاریم برای جلسه یکشنبه ان‌شاءالله.

۹ - اعلام وصول یک فقره طرح قانونی

نایب رئیس - طرح رسیده را اعلام بفرمائید.

منشی - طرح اصلاح ماده واحده قانون انتقال مراقبین بهداشت مدارس به واحدهای آموزشی تابعه وزارت آموزش و پرورش مصوب ۱۳۷۰/۹/۱۲ با اعضاء جمع زیادی از نمایندگان محترم رسیده است که اعلام وصول می‌شود.

۱۰ - اعلام ختم جلسه و تاریخ تشکیل جلسه آینده

نایب رئیس - ختم جلسه اعلام می‌شود.

جلسه بعد ما ساعت ۸ صبح روز یکشنبه هفته آینده و دستور هم طبق دستور هفتگی خواهد بود.

(جلسه در ساعت ۱۱/۲۱ پایان یافت)

نایب رئیس مجلس شورای اسلامی - دکتر حسن روحانی

است و از اهدایی که در خود لایحه هم هست برمیآید که ما آنجا را یکی از وسایلی میدانیم برای اینکه تکنولوژی را بتوانیم جذب کنیم و برای اینکه ایجاد اشتغال بکنیم و زمینه‌های رونق اقتصادی ایجاد کنیم اگر این‌طوری هست چرا ما محدودش کنیم به ۳۰۰ کیلومتر مربع؟ چرا بقیه منطقه آباد نشود و در آن امکانات صنعتی ایجاد نشود؟ خوب اینها سؤالاتی است که جواب ندارد و به امکانات تأسیسات زیربنائی هم در کل منطقه هست یعنی فرودگاه، گاز، برق، تأسیسات آب و همه مسائل دیگر و در شورایعالی ما پیش‌بینی کرده‌ایم وزارت کشور در آنجا هست، وزارت اطلاعات در شورای عالی هست و خلاصه اعمال حکومت، حاکمیت بر همه منطقه هست (نایب رئیس - وقت‌تان تمام است) و در همه منطقه رونق ایجاد خواهد شد و لذا این جدا کردن حتماً به ضرر آن بقیه منطقه است و ایجاد اختلاف شدید می‌کند. متشکرم.

منشی - کمیسیون:

سید اسماعیل داودی شمس (نایب رئیس کمیسیون خاص) -

بسم الله الرحمن الرحيم

این بحث در کمیسیون به تفصیل انجام شد علت اصلی که این تصویب شد مسائل سیاسی، امنیتی نبود هرچند که این نگرانی آنجا مطرح شد برای اینکه دوتا نظر بود یکی می‌گفتند که همه‌جا ممکن است آسیب‌پذیری باشد مگر در جنگ خلیج فارس مثلاً از ساحل عراق به عراق حمله کردند؟ نه از دریاها دور و اقیانوس‌ها و جاهای دور بنابراین خطرات نظامی و امنیتی که گفته می‌شود این علتش نبود پس عللی که آنجا بحث شد یکی این بود که گفتند اگر کل قشم آزاد باشد کنترل قاجاق دیگر ممکن نیست. یکی گفتند که از نظر برنامه‌ریزی و اقتصادی هم درست نیست یعنی آن کل ۱۶۰۰ کیلومتر را بیاییم امکانات را پخش کنیم بهتر است که اول ۳۰۰ کیلومتر پخش کنیم شاید جاهای دیگر جزیره بشود فعالیت‌های دیگری هم داشت و همین‌طور که آقای دکتر کامران هم توضیح دادند مناطق آزاد فعلی معمولاً یک جاهای محدودی است. بنابراین ما هم محدود بگیریم خود ما چابهار و کیش که گرفتیم آنها کوچک است بنابراین هم کوچک بگیریم. اما آن اشکالی که آقای شهریار مطرح کردند که باید دیوار بکشیم دیوار لزومی ندارد کشیده بشود بخاطر اینکه منطقه آزاد جایی است که این قوانین حاکم است یعنی این معافیت‌های گمرکی و مالیاتی و اینها داده می‌شود و بنابراین لزومی ندارد دیوار کشیده بشود اینها دلایلی بود که در کمیسیون مطرح شد و در نهایت این ۳۰۰ کیلومتر که اینجا آمده پذیرفته شد.

منشی - متشکر، دولت:

مرتضی الویری (مشاور رئیس جمهور در مناطق آزاد) -

بسم الله الرحمن الرحيم

پیشنهاد دولت همان مازاد بودن کل جزیره قشم است به این دلایلی که عرض می‌کنم اولاً در مورد اینکه در دنیا چگونه عمل شده در دنیا همه‌جورش بوده یعنی ما تسی چونگ را داریم به وسعت ۲۳۰ کیلومتر مربع در تایوان یعنی دو دهم کیلومتر مربع و در مقابلش بارلانگ را داریم در مالزی به وسعت ۱۴۰۰ کیلومتر مربع و در این فاصله کشورهای مختلف به سیزانی که مصلحت دانستند منطقه آزاد تشخیص دادند لذا یک نرم (norm) جهانی برای وسعت منطقه آزاد وجود ندارد مهم این است که در یک کشوری ایجاد منطقه آزاد تجاری و صنعتی چه وسعتی را طلب کند. مشکلی که در رابطه با این ۳۰۰ کیلومتر از نظر دولت وجود دارد این سه مسأله است که عرض می‌کنم: یکی مسأله مشکل اجرایی است. یعنی فنس کشیدن و تفکیک کردن و جدا کردن یک ۳۰۰ کیلومتر مربع در داخل یک جزیره ۱۵۰۰ کیلومتر مربعی